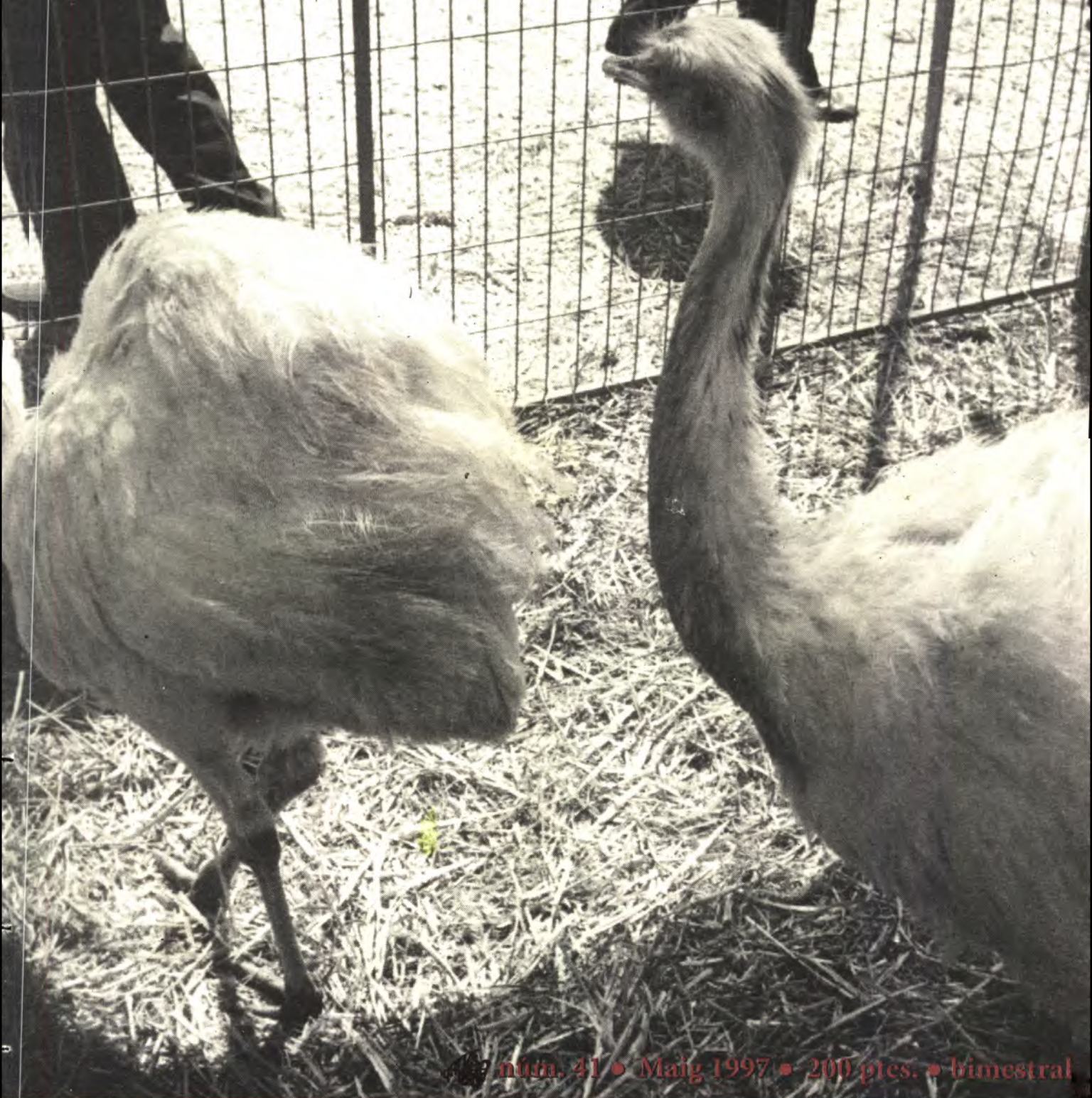

sa re **v**ista

de Santa Margalida

núm. 41 • Maig 1997 • 200 ptes. • bimestral

Tenim una nova imatge • Setmana Santa i Sa Fira • Toni "Coco", figura del ciclisme

MICRA

Almera

Primera

MAXIMA QX

SERENA

TERRANO II

200SX

VEN A
CONducIR
VEN A
DISFRUTAR

MICRA
ALMERA
PRIMERA
SERENA
TERRANO II
MAXIMA QX
200 SX

desde 1.198.000 PTAS.*
desde 1.798.000 PTAS.*
desde 2.218.000 PTAS.*
desde 2.270.000 PTAS.*
desde 3.047.000 PTAS.*
desde 4.052.000 PTAS.*
desde 4.782.000 PTAS.*

*P.V.P. recomendados (IVA, impuesto de matriculación excepto Serena, transporte, Nissan Asistencia y promoción incluidos, según modelos. SERENA: Sobrevelación incluida) en península y Baleares. Para vehículos en stock. Unas Excepcionales Condiciones con NISSAN FINANCIACION

Garantía total
3 años o 100.000 km
y 6 años anticorrosión

segur NISSAN

CONDUCE
Y DISFRUTA

COVEAUTO S.L. Servicio Oficial en Santa Margarita

Exposición y Venta: Tel. 52 39 94 - Móvil. 908 83 83 05

Taller: Tel./Fax: 85 60 79 · Miguel Ordinas, 7 · STA. MARGALIDA

Renovació

LES coses que no es renoven de tant en quant, corren el perill de quedar-se obsoletes, fora del temps, i acaben per morir-se, amb una mort lenta i anunciada. Per tal d'evitar aquesta casta de mort és pel que es fa necessari, en tots els ordres, emprendre una certa renovació que permeti seguir endavant i si pot ésser amb les energies renovades. Renovar, però, no vol dir fer una mena de revolució, capgirar tot un procés, com si fos un calcetí, i quasi començar de bell nou, ans el contrari, conservar tot allò que consideram útil, tot allò que és propi d'una personalitat definida, però amb un cert canvi d'imatge que, pot ser, ho faci més atractiu.

Això és el que volem fer amb la nostra revista, després de quasi cinc anys d'oferir-la als lectors margalidans amb una periodicitat concreta. Ja deim per endavant que, en el fons, la revista serà la mateixa, seguirem defensant els mateixos valors que sempre ens han mogut, volem, ho hem desitjat sempre, que la revista no perdi un component important en matèria cultural, pel que fa al coneixement del nostre poble, de la nostra identitat, sense deixar de banda el paper de

— es fa necessari emprendre una certa renovació que ens permeti seguir endavant i, si pot ésser, amb energies renovades —

cronistes de la realitat margalidana actual, mantenint una imparcialitat i una independència, tan difícils d'aconseguir i, sobretot, tan difícils de fer-les arribar a la consciència dels que ens llegeixen, que moltes vegades no poden evitar veure les coses des d'un prisma particular que, sovint, distorsiona la realitat.

Aquest és, idò, des d'ara el nostre repte, oferir de la revista un aspecte renovat, fer-vos sentir que això que teniu a les mans és una publicació viva, que s'adapta i evoluciona, que

— la revista serà el que vulgueu vosaltres, ja que depen de la vostra col.laboració i la vostra acollida —

viu el seu temps i avança amb ell. Pel

que fa a la forma, el primer canvi que haureu observat és a la coberta i més concretament a la capçalera on li donam el nom que li ha donat el poble: "sa revista". I a partir d'aquí anar introduint les variacions que ens siguin possibles, tant en la forma com en el contingut, amb noves seccions, cosa de la que ja n'hem donat alguna petita mostra. Però, sempre ho hem dit, la revista serà el que vulgueu vosaltres, de la vostra col.laboració i de la vostra acollida dependrà, primordialment, l'èxit de la nostra gestió i de la nostra proposta.

Esperam, per a les novetats que poguem introduir d'aquí endavant, una acollida tan bona com sempre ens heu dispensat i demanam la vostra ajuda i col.laboració en tot allò que vulgueu ajudar-nos, sabeu, ho tornarem repetir, que teniu obertes les nostres pàgines perquè serveixin de portaveu a les vostres inquietuds i necessitats. No permeteu que la vostra veu romangui apagada, deixau sentir les vostres opinions i donau forma a les vostres demandes, nosaltres ens comprometem de fer-les arribar a tot el poble. ▀

Revista de Santa Margalida • número 41 • Maig 1997 • revista de la delegació de l'Obra Cultural Balear de Santa Margalida • **direcció:** Rafel Bordoy • **redacció:** Antoni Mas, Antoni Ferrer, Guillem Crespi, Joan Malondra, Maria Fornés, Martí Torres, Miquel Bordoy • **col.laboren:** A.P.A.M. del C.P. Eleonor Bosch, Antònia Calafat, Rafel Estelrich, Ramon Farriols, Joana Aina Fuster, Blai Genovart, Lluna Blava, Joan Francesc March, Mateu Martí, Irene Mas, Pere Mas • **fotografia:** Rafel Bordoy • **Disseny i maquetació:** Miquel Bordoy i Antònia Calafat • **impressió:** Gràfiques SIBA S.L., - Tel. 52 32 44 • **dipòsit legal:** 495 - 1989 • **adreça:** C/. Xaloc, 2 - Tel./fax: 52 33 92 - 07450 Santa Margalida.

Aquesta revista ha estat impresa íntegrament en paper ecològic. La redacció d'aquesta revista vol manifestar que sols expressen la seva opinió l'editorial i els articles signats per la redacció. Els altres són responsabilitat dels autors que exerciten el dret de la llibertat d'expressió mitjançant la revista.

Escola Viva

ATENEU Alcari neix com una entitat sense ànim de lucre, amb la finalitat primordial de la promoció social i cultural de les persones, amb especial émfasis en el sector d'infants i joves.

Fruit d'aquest interès es va aprovar per part del Consell Insular de Mallorca l'accés a una subvenció d'infància i amb el suport dels serveis socials de l'Ajuntament de Santa Margalida. gràcies en aquesta conjunció institucional s'ha pogut posar en marxa en el mes de febrer i fins a final de juny Escola Viva, dirigit a nins i nines de 4 a 14 anys del nucli de Can Picafort. Ara, i després de sortir de l'escola, els nins i nines de Can Picafort tenen un lloc on anar i unes activitats que fer, segons la seva edat.

Paorós incendi

EL diumenge dia 16 de març, es va originar un desgraciat incendi en el forn de Can Palanquet, al carrer de Ses Jovades. La causa sembla que va ésser una avaria elèctrica i les conseqüències prou greus, tant per a l'estructura de l'edifici com pel que hi havia en el seu interior. Sembla però que la maquinària del forn no va patir danys irreparables i que en un espai no massa llarg es podrà tornar a emprendre l'activitat normal de l'establiment.

Pintades nazis i xenòfobes

UN bon amic ha vist com alguns vàndals han embrutat les parets de la seva casa a Can Picafort amb pintades pròpies de grups que, pel que semblen representar, voldríem veure lluny

de la nostra terra. Altres llocs propers al domicili del nostre amic també han sofert les conseqüències de l'activitat d'individus que tenen de la convivència i de l'hospitalitat unes idees molt particulars, precisament a Can Picafort, on l'enteniment i la integració de les persones que venen de fora haurien de ser de primera necessitat.

Rafel Bordoy, premiat

EN un breu espai de temps, el director de la nostra revista, Rafel Bordoy, ha aconseguit varis premis de poesia, per la seva

participació en distints certaments literaris. Primerament fou en el "Certamen Poètic Verge de Consolació" de Sant Joan, on va merèixer el primer premi. A continuació, poc després, al "Certamen Literari de Castellitx", Algaida, va obtenir

un accèssit per uns poemes. I, més recentment, al "I Certamen Literari Vila de Lloseta", ha estat mereixedor del segon premi de poesia. Enhorabona!

Bregues polítiques

QUÈ els polítics es barallin no és una cosa nova, que siguin els de Santa Margalida tampoc no és nou, que les bregues surtin

pels diaris no ens sorpren gens ni mica... El que vertaderament és motiu de sorpresa i esglai és que aquí, a la Vila, els polítics es barallin per la Cultura. Coneixiem discrepàncies per l'aigua, per les urbanitzacions, per les despeses de l'ajuntament, per les festes, per les grans obres, per la circulació de Can Picafort, pel cementeri, per mocions de censura... però per la Cultura, això crec que no ho havíem vist mai, fins i tot estam quasi segurs que molts de regidors que han passat, i continuen passant, pel nostre ajuntament no han arribat a saber això de la cultura com es menja, ho si ho saben no els interessa. Pensam que al manco, sense anar a esbrinar qui té i qui no té raó, això ja és una passa envat. El dia que es puguin posar d'acord sobre aquest tema ja serà massa.■

En Xerafi

Setmana Santa

QUE la Setmana Santa i festes de Pasqua a la nostra Vila han assolit una categoria i una dignitat destacables, ja no és un secret per ningú. Des de fa uns quans anys, l'assistència a les processons i l'esforç que fan les distintes confraries, han donat com a resultat que les celebracions de la Passió s'hagin posat a un nivell prou alt. I, sobretot el que és important és que no sols les processons resulten lluides, sinó també les celebracions pròpies d'aquestes dates compten amb una assistència prou nombrosa.

Si que hi ha un parell de coses

que voldriem dir, només és una opinió, perquè pensam que el parer de tots pot ajudar a millorar. El cas del pregó de Setmana Santa, enguany a càrrec de Joan Maimó i Vadell, i seguit d'un concert d'orgue del mestre Miquel Bennassar, va tenir una audiència ben escassa, diríem quasi ridícula, el desig seria que la Setmana Santa començàs amb el pregó d'una manera tan brillant com les altres celebracions. Un altre tema que també ens preocupa és el canvi de "look" de la imatge de la Verge de Pasqua. La impressió que donava aquests anys passats era més autèntica i, sobretot, més nos-

tra, ara sembla una d'aquestes verges modernes, amb una magnificència que, al nostre modest parer, és impròpia d'aquestes celebracions i del nostre poble.

De totes maneres, aquestes són coses no massa importants i el que imoportant és el conjunt de les festes que va resultar força positiu, fins i tot va tenir la presència dels polítics a les processons, quan a la majoria dels actes que es celebren al poble sols el batle i pocs més hi fan acte de presència. Deu esser aquesta la idea que tenen del que és fer poble? ▀

"la Caixa"

Plaça de la Vila • Santa Margalida

SYP

ARA MÉS A PROP DE CA VOSTRA!!

Al Carrer Jon Monjo March de Santa Margalida

La Fira d'Abril

ENGUANY sí. Enguany sí que hem tengut una bona Fira, un dia esplèndid, una participació nombrosa i un nombre de visitants que posen la nostra Fira d'Abril entre les millors de Ma-

llorca. I deim enguany sí, perquè aquests darrers anys sembla que la cosa havia anat decaient de mica en mica, una sèrie de circumstàncies que ara no fan el cas potser n'eren la causa, però si hi va haver dificultats sembla que s'han superat, gràcies a l'esforç d'un grapat de persones, que des de l'anonimat d'una "comissió de festes", han fet feina per a la Fira.

Les autoritats i persones de la política hi foren presents: el Conseller Joan Flaquer que portava la representació del President de la Comunitat

— La nostra Fira poc a poc es va consolidant com una de les millors de Mallorca —

Autònoma, el President del Parlament, Joan Huguet, el Vicepresident del CIM Francesc Triay i la inevitable Presidenta del CIM, Maria Antònia Munar, que hom diria que té el do de la ubiqüitat, acompanyats del batle i dels altres regidors del nostre ajuntament.

Cal destacar la varietat d'actes i d'exposicions de tot tipus, animals, artesanes, culturals, de maquinària, cotxes antics i moderns i tot allò que fa que una fira sigui més o manco atractiva. ▀

Presentació del mapa de la Vila, segle XVI.

COM un dels actes importants de la Fira cal destacar la presentació del llibre, patrocinat per l'Ajuntament, que inclou la reproducció del plànol de la Vila, del segle XVII, propietat de Guillem Santandreu. El llibre conté una completa descripció del mapa esmentat i de la situació de Santa Margalida en aquell temps, amb documentades explicacions toponímiques, i és obra de l'historiador Antoni Mas.

El mapa va esser presentat el dia 11 d'abril a la Sala de Cultura de la Vila, després de la presentació el nombrós públic present va poder gaudir d'una actuació musical a càrrec del grup de cantautors "Energieia".

Nota: si estau interessats pel llibre i el mapa, us podeu dirigir a l'àrea de Cultura de l'ajunta-

ment i us el proporcionaran gratuïtament, tot i que l'Ajuntament te previst repartir-ne per a totes les cases del poble. ▀

Redacció.

Notícies de la Casa de la Vila

EN la sessió plenària de l'Ajuntament s'aprovaren els assumptes següents:

-Adjudicació definitiva dels serveis de manteniment i netetja de la xarxa de clavegueram i xarxa d'aigües pluvials de Can Picafort, platges de Can Picafort i Son Serra i retirada d'algues de les dites platges, mitjançant concurs en procediment obert.

-S'adjudica, així mateix, a l'empresa Limpiezas Urbanas de Mallorca S.A. per un import de 18.401.000 ptes. amb els vots dels grups: PSOE, CPU, UM, i GIP. i l'abstenció del grup del PP.

-S'aprova el projecte del Centre Cívic de Can Picafort. per un import de 58.190.042 ptes., ubicat als carrers Suïssa i França. L'aprovació és per unanimitat.

El batle informa de la situació de la llicència d'obres de Son Doblons (per boca del regidor Sr.Monjo). També informa del procediment seguit per a les proves selectives del curs a l'Escola de Policia Local.

Finalment dona compte de la recepció de la certificació de l'Ajuntament de Tàrbena, aprovant l'agermanament entre els pobles de Tàrbena i Santa Margalida. I la constitució d'un comitè d'agermanament.

A la sessió del dia 13 de març

-S'aprova amb el vot unànim dels regidors el projecte d'"Espai lliure públic", solars 14-15 del Sector V de Can Picafort.

-Aprovació, també per unanimitat, la sol·licitud d'inclusió en el "Pla Mirall" del Govern Balear, de les obres de l'anterior "Espai Lliure Públic".

-També per unanimitat s'aprova la modificació de tarifes del Servei de Transport Urbà d'auto-taxis del terme municipal.

Entre les informacions que dona el batle destaca que, amb motiu del centenari de la mort de Joan Mascaró i Fornés i d'acord amb el conveni signat entre l'Ajuntament, la Banca March i l'U.I.B., el dia 5 de setembre a les 17 hores es farà sessió d'investidura de "Doctor Honoris Causa" de Joan Mascaró i Fornés, a Santa Margalida.

Altres informacions del Batle

Miquel Cifre va informar aquesta revista sobre varis punts, un d'ells referent als pressuposts que ja estan pràcticament tancats i segurament s'aprovaran durant el mes d'abril i que pugen 950 milions de pessetes, pendants encara de la signatura del conveni del "Pla Mirall".

En el "Pla Mirall" s'hi inclouen: l'Embelliment de Son Serra (asfalt, llum, aceres, zones verdes...). L'enllumenat de Can Picafort des de l'Avinguda Centre fins a la carretera i de l'Avinguda de Santa Margalida fins a Josep Trias. I l'Espai Públic del Sector V de Can Picafort.

També els pressuposts contemplen la construcció de quatre aules noves devora el Col·legi Públic de Santa Margalida. Asfaltat de camins rurals i acondicionament del tram darrera del carrer del Dr. Crespí, (S'Abellar) i la pujada al cementeri.

També ens va parlar el batle del cementeri i ens va dir que l'ajuntament no emprendre la segona fase fins que no hi hagi suficients peticions de tombes. I en referència al cementeri cal senyalar que el motiu que no funcioni la cambra frigorífica és degut a que la línia de corrent no aporta l'energia suficient pel seu correcte funcionament, però que aquesta anomalia es sol·lucionarà.

Un altre projecte que té l'ajuntament és el de fer un parc infantil en els terrenys del pati del Col·legi Vell, i que els jardins del mateix Col·legi siguin zona pública, una vegada estiguin en condicions.■

Redacció.

Serveis Socials

ENS consta que una de les preocupacions del batle i del seu grup municipal, quan arribaren al poder era el de potenciar els serveis socials al nostre municipi. L'evolució en aquest sentit podem dir que ha estat positiva i es segueix endavant amb uns treballs preparatoris per a la confecció d'un pla d'intervenció 1997-2000.

Els SSM depenen de la regidoria delegada de Serveis Socials. Els serveis es troben en el mateix edifici de l'Ajuntament a la Vila, Passeig del Pouàs, 23 i a Can Picafort a les Oficines Municipals C/ Gabriel Roca s/n. Cap dels dos centres no té barreres arquitectòniques.

L'horari d'atenció al públic és el següent:

A Santa Margalida:
-Dilluns i dijous
de 9'00 a 11'00 hores.
-Dimecres i divendres
d'11'30 a 13'30 hores.

A Can Picafort:
-Dimarts
de 9'00 a 14'00 hores
-Dimecres
de 18'00 a 20'00 hores.

Els habitants de Son Serra poden acudir a un o altre centre. Cal demanar cita prèvia.

L'equip dels SSM està format per una TS i dues TF a jornada completa. 1 cuinera (encarregada del menjar a domicili) també a jornada completa. 1 auxiliar

de cuina (del mateix programa) a mitja jornada i 1 auxiliar administratiu 12'30 hores setmanals. Per altra part es compta amb la col.laboració de 7 objectors de consciència.

Cal destacar un augment de la demanda del SIO i dins aquest projecte s'està treballant el Reglament d'Ajudes no Tècniques. Aquestes ajudes es destinaran a beques de llibres, beques per escoles d'infants, menjador escolar i/o social, etc.

Del SAD se'n beneficien uns 30 ciutadans del municipi. El SAD de Santa Margalida compta amb menjador a domicili, servei de bugaderia i planxa, servei de dutxa i servei de tele-assistència domiciliària a través d'un conveni amb INSERSO i la FEMP i del qual, en el moment de redactar aquest article, se'n beneficien 6 usuaris. D'aquest programa cal dir que se li pensa donar un fort impuls durant l'any 1997 a Can Picafort, per tal d'arribar a les famílies que ho necessitin en aquest nucli i ampliar l'espectre d'usuaris del servei, ja que no és exclusiu del sector de tercera edat.

A part d'aquests dos programes, durant 1996 i en col.laboració amb el Consell Insular de Mallorca i la Coordinadora de Minusvàlids de Balears s'ha

duït a terme el Treball Amb Suport que ha permès la inserció laboral de tres minusvàlids amb contractes laborals fixos i a jornada completa a l'ajuntament. Es començaran també els treballs d'eliminació de barreres arquitectòniques que són la continuació dels treballs ja realitzats en aquest tema.

Durant el mes de desembre passat s'han mantingut reunions amb l'INTRESS per el programa d'inserció laboral que es preveu portar a terme enguany.

Per últim el programa d'infància, elaborat conjuntament amb el Consell Insular de Mallorca i en el qual es troba el projecte en medi obert que es treballa conjuntament amb Alcari i finançat pel CIM, es preveu que sigui el programa estrella dels SSM, ja que són moltes les necessitats detectades en aquest sector, poques les actuacions realitzades fins ara i molts dels recursos que s'hi volen dedicar a partir de 1997.■

Nota de la Redacció: Els dubtes pel que fa al funcionament dels serveis socials, els vos podrà aclarir la treballadora Social de l'Ajuntament de Santa Margalida, Maria Ferriol.

Activitats A.P.A.

Demostració gimnàstica

CELEBRADA la primera demostració gimnàstica, en el Poliesportiu de la Vila, un bon exemple d'esportivitat, com-

partit amb els veïns de Muro i de Can Picafort. Aquestes petites figures són sens dubte un exemple a imitar. Volem agrair

la col·laboració dels pares i especialment les mares dels atletes més petits, per la realització d'un refrigeri que a l'acabament de la demostració és va fer avinent que era necessari. Les begudes que es consumiren foren una gentilesa del Bar Junior's. Enhorabona a tots!

Processó de Setmana Santa

COM ja s'ha fet costum, sortiren a la processó tots els vestits de l'associació, amb la col·laboració dels jovenets i jovenetes de l'Institut. La disponibilitat dels pares feu possible la col·laboració entre els més veterans i els més joves.

La Fira

EN Pere Galmés i n'Andreu Ferrer, feren possible l'exposició

de bonsais i animallets a la fira d'enguany

Paella a Son Real

PER a la diada de companyerisme d'enguany, hem iniciat gestions per fer una paella a Son Real. Inicialment, la data prevista seria el primer de juny. Ens trobam a l'espera dels permisos pertinents. ▀

Bústia

**a la disposició de tots
els socis.**

Seran de gran utilitat les queixes i suggeriments que, entre tots, poguem aportar.

Gent major

Activitats de l'Associació "Hero"

DIA 22 de març gaudirem d'una diada de matances a Sa Gruta, patrocinada per la Caixa de Balears "Sa Nostra".

Dia 5 d'abril a les 21 hores, al Casal de Cultura, va tenir lloc una interessant conferència de D. Bartomeu Barceló i Ginard, (Cap d'equip de "Vellesa i Família").

El diumenge **dia 6 d'abril**, aquesta associació va commemorar el VIII aniversari de la

seva fundació. Els actes gaudiren d'una nombrosa assistència i amb la presència de represen-

tants del Govern Balear, del Consell Insular de Mallorca, de la Federació de Persones Ma-

jors, de l'Ajuntament de Santa Margalida, Presidents d'Associacions dels pobles veïns i altres personalitats.

El diumenge **dia 20 d'abril**, a Lloseta i Foro de Mallorca, es va celebrar la trobada dels Quintos del 44. A la taula hi havia uns 450 assistents de tots els indrets de Mallorca. L'any vinent, el dia 29 de març ens reunirem a Sa Pobra.

El **dia 21 d'abril**, excursió i dinar a El Dorado i el capvespre visita a un espectacular "Vuelo de Halcones y Aguilas" a Bini-comprat, Algaida.

El dia **24 de maig**, com feim cada any, pensam assistir a Lluç a l'ofrena floral, d'acord amb el

següent programa:

- A les 8'30 h. sortida de la Plaça de la Vila per fer una excursió amb dinar i ball.
- El capvespre sortida cap a Lluc per arribar-hi a les 17'00h., assistència a la missa i ofrena floral

a la Verge.

•Cada persona ha de dur un ramet de flors i vos hi heu d'apuntar abans del dia 18, amb qualsevol dels membres de la Junta. Vos hi esperam!.

Mateu Martí

•
varis

Conferència

EL passat dimarts dia 25 de març na Sebastiana Moranta, llicenciada en història de l'art, va impartir una interessant conferència titulada "Els retaules d'estil reneixentista i barroc de l'església parroquial de Santa Margalida". Na Sebastiana és una persona ben coneguda en el nostre municipi, ja que és la presidenta de l'Associació hotelera de Can Picafort. La conferència, organitzada per l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament, es dugué a terme aprofitant el fet que na Sebastiana havia elaborat un estudi sobre els retaules de l'església parroquial de Santa Margalida per a una de les assignatures del darrer curs de la carrera; treball que va obtenir la màxima qualificació. Una cosa una mica especial fou l'escenari en què es de-

senvolupà la conferència: l'interior de l'església parroquial, cosa que va contribuir a conferir un aire dinàmic a les explicacions de na Sebastiana i a que tots els assistents es poguessen assabentar, d'una banda, de la història i del valor artístic de la nostra església i, de l'altra banda, de la necessitat urgent de restauració que té el conjunt de la nostra església. D'altra banda, el to col·loquial que na Sebastiana Moranta va saber conferir va possibilitar que les seves explicacions, d'altra banda prou acurades i fonamentades, fossin assimilades pel públic assistent. Iniciatives com aquesta, que permenten el coneixement una valoració adequada del nostre patrimoni, no hi són mai de més.

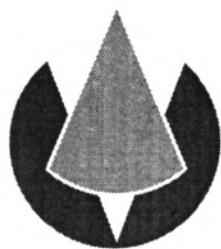
Antoni Mas

Miquel Grimalt Riera
(Q.E.P.D)

El record no apaga el dolor de l'absència però, si més no, l'alleugera.

Per desig de la seva família, volem recordar en aquestes pàgines l'amic Miquel, que ens va deixar en els millors moments de la seva vida, el diumenge dia 23 de febrer de 1997.

Centre Assessorament Empresarial

José Trías, 11 - 1º - Tels. 85 08 46 - Fax 85 18 10 - CAN PICAFORT

Ctra. Vella de Bunyola, 29
Tels. 75 68 35 - 36 - 37 - 38
07009 Palma de Mallorca

BAR

Ca'n Maco

Pl. Abeurador, 5 - Tel. 52 32 23

HERTORRES, S.L.
CONSTRUCCIONS

C/. Lluna, 2 - STA. MARGALIDA
Tels. 52 31 03 - 52 32 89 - 52 30 36

PASTOR
CONSTRUCCIONES
Y PREFABRICADOS
MARMOLES Y GRANITOS

Òptica Santa Margalida

Passeig d'es Povàs, 25
Tel. 52 39 22
07450 SANTA MARGALIDA

Òptica Ca'n Picafort

Passeig Colón, 92
Tel. 85 15 36
07458 CA'N PICAFORT

C/. Es Clavet, 10
07450 Sta. Margarita. Mallorca.
Tels. 52 31 31 - 52 38 38
Fax. 52 37 95

L'Escola que pot salvar un poble

CAUSA una satisfacció molt gran, que en una època de transformació i progrés com experimenta Mallorca i les illes germanes, poder comptar a la Vila amb escoles que van des de les primeres lletres fins a un Institut de Secundària. Això pot esser la salvació d'un poble, erradicant la ignorància que impedeix el progrés i conservar la pròpia identitat amb una personalitat normalitzada.

Un col·legi qualsevol acomplirà una gran missió educadora? Depèn de l'orientació dels directors i del professorat.

— amb el Decret de Nova Planta, a les escoles ja no es va ensenyar la història de Mallorca, sinó la de Castella —

rat. Perquè un recorda les coses tristes que han passat per la nostra terra des de fa uns 250 anys, quan el rei Felip V, amb el Decret de Nova Planta, va llevar totes les institucions mallorquines, obligà que tots els documents públics es fessin en castellà i a les escoles ja no es va ensenyar pus la Història de Mallorca i Països Catalans, sinó la de Castella. En lloc del Rei en

Jaume, dels reis de Mallorca, Ramon Llull, Cabrit i Bassa... els nins de les nostres escoles aprenien qui era el Cid Campeador, Guzman el Bueno, Alfonso el Sabio, com si fossin valors de la Història i Cultura de Mallorca.

Aquestes coses han aconseguit que un percentatge gran de compatriotes nostres siguin alienats, sense saber qui són, perquè ignoren els seus valors de Cultura i d'Història.

Salvarà el nostre poble i li donarà possibilitats de ser universal i satisfet d'ell mateix, una escola que ensenyi la nostra pròpia història, i també la d'Espanya i del món; però en clau mallorquina. La base dels ensenyaments ha de ser el català de Mallorca, la llengua que creà el nostre poble i l'ha conservat fins ara. Llengua que rebé l'impuls creador de Ramon Llull i altres grans escriptors nostres.

— La base dels ensenyaments ha de ser el català de Mallorca, la llengua que creà el nostre poble i l'ha conservat fins ara —

La llengua que parlem guarda dins ella música, matisos per expressar la realitat que hem rebut com fruit "de segles de pensar, sentir i crear sons i paraules", com diu el nostre Joan Mascaró. La nostra cultura inicial no pot esser bilingüe, com un infant psíquicament sa no pot tenir dues mares. Solament a través de la mare única i vertadera, l'infant aprendrà a estimar les altres dones i els altres homes de tota la Terra. Comencem per conèixer bé la nostra llengua, cultura i història, com inici d'un gran i universal coneixement de les llengües i cultures dels demés pobles, principalment la castellana que ens toca de més prop.

Jo confii que la jerarquia de valors culturals que s'ensenyi a les nostres escoles, concedeixi la major importància al mallorquí o català de Mallorca i, des d'aquesta base, s'aprengui castellà anglès, francès, alemany i tots els idiomes que es vulgui; però servant sempre el primer amor i fidelitat per a la llengua nostra, el nostre paisatge i la història dels nostres avantpassats. ■

Joan Francesc March

El perill de l'abonament químic

EL sòl, és a dir, la terra de conró, en conjunt és treballat pel pagès per aconseguir una bona rendabilitat d'aquell trocet de terra i moltes vegades això es fa tractant-lo amb productes químics, és a dir, amb abonaments.

Aquest procés és bastant habitual, però sovint no es fa com cal, ja que si aquest sòl conté una

substància i n'hi afagin una altra es pot produir un fenomen anomenat antagonisme, que és l'addició d'un element que pot produir que una substància que hi és present, no pot esser presa per la planta i per tant és inservible.

A més, hi ha elements com són els nitrats i els fosfats que no romanen massa fixats a la terra i amb una pluja abundosa o una regada forta, fan que l'aigua arrossegui aquests elements, contaminant-la, de forma que aques-

ta aigua queda molt enriquida d'aquests productes i això fa que no sigui potable, a més d'afavorir un procés mitjançant el qual fa que algunes creixin de forma molt ràpida fins agotar l'oxigen, moment en el que comencen a créixer algues anaheròbies que produeixen una fermentació, en lloc de la respiració normal.

Aquest cas darrer ha aperescut a Andalusia, degut a les pluges abundants d'aquest hivern.

Bé, això demostra el perill de la mala utilització d'aquests elements. A Mallorca això és poc provable que passi ja que, maluradament, el sector agrícola no és que sigui d'allò més comercial, però no li lleva el perill pel mal ús d'aquests productes. ▀

Pere Mas Roig

Els pensaments de l'arbre ferit

SEMPRE m'ha estranyat el fet que la gran majoria de gent perdi la força per la boca, tant en el bon sentit de l'expressió -si n'hi ha- com en el més malpensat. Pareix talment com si entre la paraula i l'acció hi hagués un espai ple de buïdor i oblit, ja ho deia la cançó: « la distancia es el olvido... ». Crec que aquesta distància és la mateixa que existelx entre els polítics i els pagesos (fixau-vos-hi si és molt això!).

Ja he dit altres vegades que no pot esser bo alxò d'amagar i amagar-se dels sentiments, cal expressar el que sents amb paraules i cal expressar-ho amb fets. Ens hem de permetre el dret de manifestar allò que voldríem manifestar, però també ens hem de fer responsables del que deim i de complir el que deim que farem;

sinò caiem dins la possibilitat de no creure-nos a nosaltres mateixos, patir de l'agonia de sentir-se buït, hipòcrita i beneït. Si distanciam les nostres metes de la possibilitat d'executar-les, viurem constantment en un món irreal plè de promeses que només serveixen per rebaixar-nos i atacar la nostra dignitat. Es necessària la correspondència entre pensament i actuació, sempre valorant com cal cada pensament i les conseqüències de cada acció.

La majoria de vegades que no ens atrevim a posar en pràctica aquesta correspondència pensament-paraula-acció és degut a coaccions socials, reals o imaginades. Estar amb una/es altra/es persona/es ens provoca un

Paraules i Fets

continuat estat de pànic: "Què pensaran de mi?", "He de demostrar-li que..."

Però no ens feim totes les preguntes! No ens demanam que pensam de nosaltres mateixos, que ens volem demostrar,... Fins que no fem les preguntes adequades i no trobem les respostes pertinents no podrem sentir-nos còmodes amb nosaltres mateixos. No. ▀

El Pi de son Torell

L'Harmonia passetja a tothora

L'HARMONIA que envolta la flor de l'ametller abraça els ulls de la innocència, alegra la vista del passetjant i paralitza la mirada de la nostàlgia. "La repetició és la mort" digué en S. Freud, quan la fi flaquejava el seu cos i el dolor la seva ment. L'obligat retorn del bon temps, els records i el futur no concretat... tot pareix fet aposta per recordar-nos un pic més: "la repetició és la mort". La comunió del pagès amb la natura, tants i tants d'esforços -un pic més- el matí, el migdia, el capvespre,

l'horabaixa... tot pareix una rutina d'esforços continuats, només rompuda per les petites satisfaccions. Un trencament del cercle que envolta la vida, un trencament del cercle de la pròpia vida i un trencament el pròpi cercle que envolta la ment... el primer trencament és l'objectiu del jove, el segon és l'objectiu de l'adult i el tercer.. posau-hi imaginació.

La rutina no té res a veure amb l'harmonia d'una ordenada successió, ni amb el ventall de possibilitats de trencar. La rutina és la impossibilitat d'un canvi -o hauríem de dir un can-

vi satisfactori?- és una mena de repetició involutiva. En canvi, l'harmonia i les possibilitats, els esforços i les satisfaccions són... una repetició evolutiva, tenir una altra oportunitat. Definitivament, en Freud només deia la veritat a mitges. Una mena de repetició pot ser la mort i altres repeticions són la font de la vida, hauria d'haver dit aquest personatge d'ulls espavilats. Tenia, tanmateix, una justificació per equivocar-se: s'havia repetit massa.

Ca'n poques flors, avui abans de començar tot.■

Antoni Ferrer

La imatge i la paraula

Miquel Cifre i Ferrer, batle de Santa Margalida

Les aigües de la política són terboles, perilloses i traïdores, encara que semblin amansides, s'hi troben taurons i altres espècies depredadores que si no estàs atent et poden donar qualque mossegada. Cal no refiar-se massa si un s'hi vol enfonsar. Esperem, pel bé de la Vila, que el nostre batle estigui preparat per sortejar els obstacles, els esculls i les travetes, que li poden arribar d'on manco en faci comptes. Pel que sembla a la nostra imatge, almanco el veiem preparat per poder surar.

Antonia Calafat

FERRETERIA & DROGUERIA

PLAÇA S'ABEURADOR, 10
TEL - FAX 52 34 75
SANTA MARGALIDA

ISABEL GARAU, 27-B
TEL. 85 05 24
C'AN PICAFORT

CONGELADOS RAMIS PESCADOS Y MARISCOS

C/. Miguel Ordinas, s/n.
Tel. 52 38 32 07450, Sta. Margalida

Fusteria Mecànica

ESTELRICH & ESTELRICH

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 35 25
STA. MARGALIDA

SUPERMERCAT CA'N PARRIC

COMESTIBLES • TESTS • MENJAR PER A ANIMALS

D'EN MARCH, 26 - 30
DE SES JOVADES, 28
TEL. 52 30 77 - FAX 52 36 74
SANTA MARGALIDA

Productes MARTI

SAL - PEBRE
I LLEGUMS

RESTAURANT - BAR

NOCES
COMUNIONS
MENU DIARI

Ctra. Manacor - Inca, Km. 9 - Tel 83 02 46 - PETRA - LOCAL CLIMATITZAT

Toni Tauler "Coco"

figura del ciclisme

EN aquest número he trobat oportú entrevistar a un gran esportista vilero que, des de fa un grapat d'anys, no ha deixat d'esforçar-se i de lluitar per aconseguir superear-se de cada dia i arribar a ser un gran professional dins el món del ciclisme, i creieu-me que ho està aconseguint, perquè per arribar a tenir un palmarés com el que té no basta només seure's damunt una bicicleta.

Com podeu suposar em refereixo a en Toni Tauler Llull, més conegut com en Toni "Coco".

-Em podries dir quina ha estat la teva trajectòria, des dels teus inicis fins ara?

-De menys a més et diré que de juvenil vaig guanyar el Campionat d'Espanya de pista (1992) i vaig esser sisè al mundial, acompanyat també d'altres victòries però no tan destacades com aquestes.

Passant a la categoria d'amateur, vaig guanyar l'etapa reina del Cinturó Ciclista Internacional de Mallorca, que és la prova amb més prestigi de les Balears i ara estic inclòs en el programa ADO'96, en vista als Jocs Olímpics.

-A quin equip estàs actualment enrolat?

-A l'Avila Rojas de Granada, però dins més o manco un mes esper firmar contracte amb un equip italià i començar amb ells en el mes d'agost.

-I quin equip és aquest?

-L'ASISC, no sé si et sona de res, és una marca esportiva de bastant de renom, a més això em donarà l'oportunitat de córrer petites voltes per tot l'Estat i també d'esser ciclista professional, fent costat a en Chiappucci.

-Quins són els teus objectius?

-Participar i guanyar el Cinturó de Mallorca d'enguany que comença el dia 16 d'abril i acaba el dia 20.

-I en el futur?

-El campionat d'Espanya de Contrarrelotge, que tindrà lloc a finals de Juny a Melilla.

-Passant a un altre tema, voldria em diguessis quantes hores d'entrenament has de dedicar a aquest esport?

-Més o manco venc a sortir a una mitjana de 4 hores diàries en temporada i a la pretemporada arriben a més de 5.

-Creus que hi ha prou afició al ciclisme a la Vila?

-És clar que sí, hi ha la Penya Ciclista Santa Margalida. Ara també som un grup d'amics que anam a rodar junts i moltes vegades m'acompanyen als entrenaments, encara que ells participen en una modalitat diferent que és "Mountain-Bike", em donen ànims, cosa que els he d'agrair molt.

Bé això és tot, només vull desitjar-te el millor perquè puguis aconseguir el que vulguis i que a la propera volta a Santa Margalida, siguis també el guanyador i que el premi es quedi a La Vila, és una cosa que no pos en dubte i de ben segur que pots comptar amb el suport de tots els vileros que hi serem per animar-te.

Nota: En Toni "Coco" ha guanyat tots els Grans Premis de La Beata, des de l'any 1993.

Al Cinturó ciclista d'enguany en Toni va acabar en 4t. lloc i a l'etapa contra rellotge que es va córrer a la Vila va fer segon, rebent els aplaudiments i l'encoratjament del margalidans.■

Rafel Estelrich Ribot

Diada de l'OCB

L'OBRA Cultural Balear va organitzar, a nivell de tot Mallorca, una gran diada al Monestir de Lluch, amb una sèrie d'actes per donar-li relleu: actuació de grups d'animació, de la Coral Universitària i de la Capella Oratoriana, grups de ball de bot, una ofrena a la flama de la llengua i una exposició representativa de cadescuna de les delegacions. La nostra delegació és veïè impossibilitada de practicar a la diada per una coincidència amb la data de la nostra fira, malgrat això, si que hi fou present amb un panell que mostrà algunes realitzacions a l'exposició conjunta.

Per altra banda convindrà estar atents a la III Gran Diada per la Llengua i l'Autogovern del proper dia 17 de maig a Palma, on si no hi ha res de nou, mirarem d'assitir-hi.

Excursió al barri antic de Palma

Va tenir una bona acollida l'excursió al barri antic de Palma del diumenge dia 2 de març. Una cinquantena de persones ens aplegàrem i guiats per l'excel·lent amic i gran coneixedor de la història i les llegendes de la Palma antiga, Gaspar Valero, visitàrem l'escenari de bona part de la història de Mallorca, alguna molt propera a la història de Santa Margalida, com és ara el palau dels Comtes de Foriguera. Altres llocs com l'Hort del Rei, el Palau de l'Almudaina, La Seu, el Palau Episcopal, la Porta i l'Arc de

l'Almudaina, Ca la Gran Cristiana, La Posada de la Cartoixa, La Portella, El Convent i l'Església de Santa Clara, L'Església de Santa Eulàlia, Cort, El Consell Insular de Mallorca, El Palu March i altres indrets ens foren mostrats, amb les documentades explicacions del bon amic Gaspar. Després de dinar, continuàrem l'excursió amb la visita de la Fira del Fang de Marratxí, completant així una agradable diada.

Assemblea General Ordinària de la delegació de Santa Margalida

EL passat dia 4 d'abril, com venim fent cada any, celebràrem l'assemblea general de la delegació de l'Obra Cultural Balear de Santa Margalida, al local del Bar Arachu, que va acabar amb un sopar de pa amb oli per a la quarantena de socis que hi assistírem.

Seguint l'ordre del dia, es va donar a conèixer l'estat de comptes de la delegació i d'assemblea a assemblea es detallaren les entrades i sortides i es va donar compte que actualment existeix un saldo de 302.934 pessetes.

També es va donar coneixement als socis de les activitats que s'han portat a terme durant l'any: Assemblea i sopar, diada de tondre, excursions a Cabrera i al barri antic de Palma, excursions a peu del grup excursionista, netetja a Son Real, presentació del llibre de

glosses d'es Panderer, sopar d'entrega del premi "Joan Mascaró i Fornés", homentge a la Comare Isabel Buades, diverses xerrades, publicació de la revista "Santa Margalida" i altres activitats.

Varem sotmetre varies propostes als socis assistents: Augment de la quota anual en 500 pessetes, confecció del carnet de soci, fer una petició a l'Ajuntament en el sentit de proposar el nomanament de Baltasar Calafat com a Fill Il·lustre de Santa Margalida i donar el seu nom a un carrer de la Vila. Totes elles foren aprovades.

També es va donar a conèixer el nombre actual de socis de la nostra delegació que és de 88. Esperam que continui el seu creixement.

La junta directiva agraeix als socis la seva participació. ■

Redacció

La Canaleta de Massanella

Dia 8 de Juny

LA Canaleta de Massanella és una gegantina mostra d'enginyeria popular i un dels elements materials relacionats amb el sistema hidràulic més interessants i admirables de Mallorca. Aquesta allargassada i serpentetjant sèquia, bastida en pedra calcària, té una longitud aproximada de vuit quilòmetres i realitza un desnivell de gairebé 600 metres, des del seu naixement a la font del Prat, a 800 metres d'altitud, fins a les cases de Massanella, situades a 210 metres.

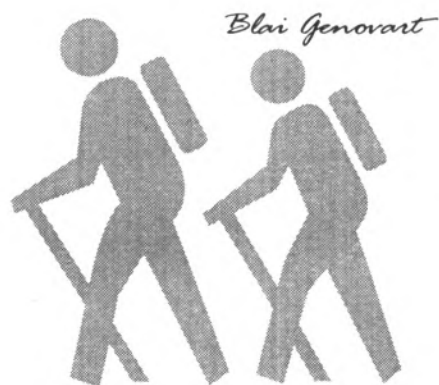
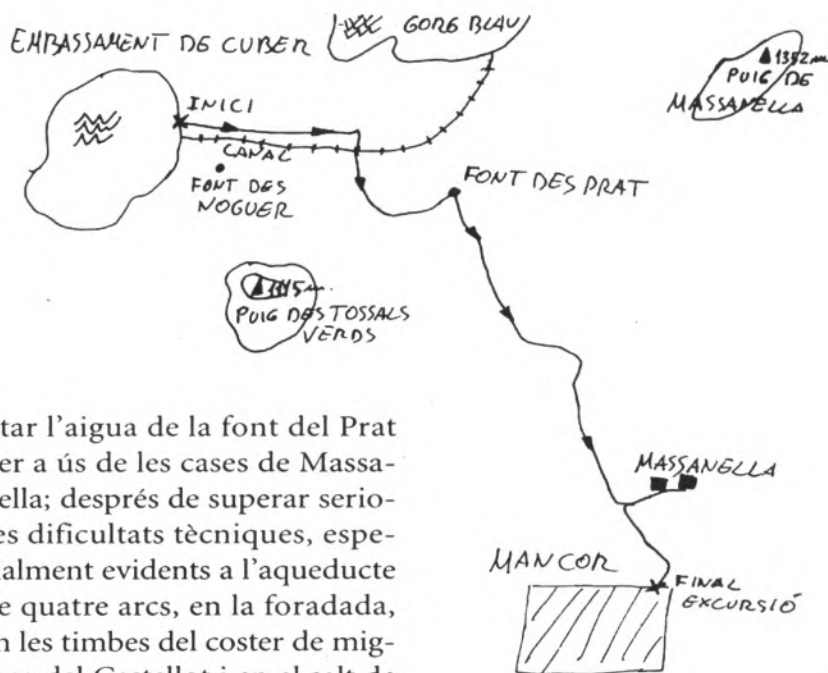
El mestre d'obres de la Canaleta fou Monserrat Fontanet. Les obres començaren cap a l'any 1748 i consistien en apro-

fitar l'aigua de la font del Prat per a ús de les cases de Massanella; després de superar serioses dificultats tècniques, especialment evidents a l'aqüeducte de quatre arcs, en la foradada, en les timbes del coster de migjorn del Castellot i en el salt de l'aigua. Sembla que l'any 1750 l'aigua de la font del Prat arribava a les cases. Des de l'any 1982, l'aigua de la canaleta dis-

corre entubada i enterrada fins al poble de Mancor de la Vall.

L'excursió es pot qualificar de dificultat mitjana i la durada és d'unes quatre hores, sense comptar les aturades.

La partida serà a les 9 i hi haurà un autocar per anar al lloc de començament, el preu serà de 1000 pessetes. ■

Francesc Riera Vayreda

EN Francesc és, per la seva feina, el cap del Centre de Cultura de la Misericòrdia, i director de la xarxa d'arxius i biblioteques del CIM. Casat amb una margalidana, és un ciutadà més de la nostra Vila en festes i caps de setmana. Llicenciat en Història, s'ha brindat gentilment a la catalogació i ordenació de l'arxiu parroquial de Santa Margalida, al qual hi fa feina des de fa uns anys. En Francesc té idò mèrits suficients perquè el considerem un margalidà més.

-Per començar, ens podries dir que és un arxiu parroquial.

-Un arxiu parroquial, en principi conté els documents relatius al funcionament i administració d'una parròquia i que tenen un interès pel que fa als temes eclesiàstics.

-De quina classe de documents

és compòn un arxiu parroquial?

-Essencialment els podríem dividir en els apartats següents: Llibres sacramentals: (baptismes, defuncions, matrimonis, confirmacions, primeres comunions...). Llibres d'administració i comptabilitat: (llibres i documents relatius als bens, comptes i administració econòmica de la parròquia). Llibres de culte, que inclouen els llibres de misses (misses baixes, misses cantades, misses fundades...) a més de llibres de visites pastorals, llibres de confraries i associacions eclesiàstiques: (obers catòlics, filles de la Puríssima, confraria del Roser...) i d'altres. Aquests llibres que, abans dels segle XIII, el més corrent era que fossin de pergamí, tenen també alguns més moderns el suport del paper i, possiblement, a partir del segle XXI el suport serà informàtic.

-Com estan regularitzats els arxius parroquials?

-Per una disposició del Concili de Trento, segona meitat del segle XVI, es regularitza la formació, per part de la Parròquia, dels llibres Sacramentals (baptismes, difunts...).

-Quina diferència hi pot haver entre un arxiu parroquial i un arxiu municipal?

-La diferència està en el tipus d'assumptes i als objectius que són diferents, l'un atany als temes de l'església i l'altre, el municipal, als relatius a l'administració del municipi, als ajuntaments, a la societat civil en una paraula. En certa forma, uns i altres es complementen per donar forma a la que pot ésser la Història d'un poble.

— l'arxiu parroquial comença devers el 1248 i el document més antic és un llibre de 1349 —

Junts són el compendi de la vida dels ciutadans d'un poble.

-Pel que fa a l'arxiu parroquial de Santa Margalida, que ens podries dir?

-Poc temps després de la Conquesta s'organitzà la Diòcesi pel bisbe Ramon de Torrella, l'any 1238. Deu anys després una bul·la del Papa Innocenci IV formava les parròquies.

La rectoria de Santa Margalida és de les més antigues de Mallorca. Consta que la Vila ja era Parròquia l'any 1248, segons bul·la del Papa Innocenci IV, i el seu primer Rector fou Berenguer d'Ivorra, devers el 1260.

Molt més tard, el 1563, a rel d'una visita pastoral a Santa Margalida feta pel bisbe Diego de Arnedo, s'ordenà que es fessin tres llibres per anotar els batiats, els confirmats i els difunts del poble.

-Sabem que, d'una manera completament desinteressada, estàs treballant en la catalogació i ordenació de l'arxiu parroquial de la Vila. Com es troba aquest tema?

-Jo voldria significar una cosa: i és que l'arxiu s'està organitzant, gràcies a la iniciativa de l'anterior Rector de Santa Margalida, D. Mateu Amorós, i la teva, que també hi col·labores, bé, no sé qui és dels dos que hi col·labora, és a dir

que conjuntament feim aquesta tasca, sense oblidar la feina d'Antoni Mas amb la interpretació dels pergamins. També en un principi comptàvem amb la col.laboració de Guillem Santandreu, però no sé si es va fer un poc de por de la tasca i ens va deixar sense la seva ajuda.

A nivell d'allà on duim el tall, crec que ho començarem devers

— la Vila te una història i unes arrels tan profundes que ens arribarien fins a la mateixa Conquesta de Mallorca —

l'any 1992, però degut al temps que li dedicam és lògic que la cosa s'allargui, de tota manera esperam que abans del 2000 la cosa estigui enllestida.

-L'arxiu parroquial de Santa Margalida, quina importància té?

-Si l'arxiu comença devers el 1248 i el document més antic és un llibre del 1349 i que és el titolat: "Capbreu dels beneficis fundats en esta parròquia de Santa Margalida comensat en lo 1349" això ja ens pot donar una idea de la seva importància. És un arxiu d'una riquesa importantíssima a partir del qual es poden fer una sèrie d'estudis: socio-econòmics, de composició de famílies, de professions, de l'economia de la parròquia i per tant del poble, bens d'Església que en aquells temps eren importants, estudis de medicina, sobre les malalties, causa de la mort dels infants, estudis de genealogia i molts d'altres que els estudiosos en podrien extreure.

-En relació a altres pobles de l'entorn és més o menys ric el

nostre arxiu?

-Jo crec que és prou ric, hem de tenir en compte que alguns dels documents de certs pobles s'han centralitzat a l'arxiu diocesà a Palma, Santa Margalida té la sort de poder-lo tenir en la pròpia parròquia. Així els investigadors de la Vila en poden disposar i tenir-hi accés, i més avui en dia, com a conseqüència de la reforma de la Rectoria, l'arxiu ha quedat molt ben instal·lat. Això jo ho consideraria com un atractiu més de la Vila, tota vegada que es pot considerar un dels millors pel que fa a fons documentals. I pot esser atractiu per a la gent de la Universitat i altres investigadors, una vegada que es publiqui el seu contingut.

-I de cara al ciutadà corrent que pot significar l'arxiu parroquial?

-En principi l'orgull i la satisfacció de saber que tenen un bens patrimonials que no són ni arquitectònics ni arqueològics com és el patrimoni documental. Aquest patrimoni moltes vegades passa desapercebut, no el coneixem. El fet de donar-lo a conèixer pot crear consciència de la riquesa que suposa per a la història del poble. Per altre costat li pot servir de punt de referència, de saber que la Vila té una història i unes rels tan profundes que ens arribarien fins a la mateixa Conquesta de Mallorca i això em sembla molt important.

-Més coses que es poden treure de l'arxiu?

-A més dels que ja hem esmentat abans, es podrien fer estudis sobre l'evolució econòmica de la Vila, sobre els oficis dels margalidans, conèixer els malnoms, les confraries, els gremis i una sèrie d'altres assumptes, tots ells de molt d'interès. A la vegada hi podem veure l'evolució de la nostra llengua, les

èpoques en que es parlava més en català o en castellà. També podem saber que així com es feien els journals de fàbrica a l'Ajuntament, també es feien a la Parròquia. Amb una paraula, el camp és quasi infinit.

-Quin temps penses que ha de passar perquè la feina estigui llesta?

-Això depèn del ritme que com he dit és una mica lent, però pens que més o manco amb un any es podria donar per acabada la fase principal.

-Faries, finalment, qualche recomanació als margalidans?

-Jo recomanaria que tenguessin cura d'aquest valuós patrimoni. A l'actual Rector, que doni el seu suport a la conservació de tan important arxiu i, al jove historiador, Antoni Mas, que en tregui tota la informació possible per poder fer la història que Santa Margalida hauria de tenir publicada.

A Francesc Riera, a D. Mateu Amorós, i a totes les persones que fan possible tenir cura d'una part tan important del patrimoni margalidà, no ens queda més que donar-lis les gràcies per una tasca que ens seria molt difícil de valorar. ▀

- ORDINADORS
- PROGRAMES
- IMPRESORES
- MATERIAL D'OFICINA
- COMPTABILITAT
- TELÈFONS
- FAX - TMA
- ASSEGURANCES

Plaça de S'Abeurador, 12
07450 - Santa Margalida
Tel. (971) 52 38 34
Fax. (971) 52 39 80

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

ESTAM AMB LA GENT
ELS DIES DE FESTA,
I TOTS ELS DEMÉS.

TALLER DE FERRERIA

**Sebastià Ferrer
Moragues**

**Treballs en General de
Ferro-Alumini
Acer inox. i Metallisteria**

Pou de Sa Garriga, 22-24
Tel./Fax. 52 34 20

07450 SANTA MARGALIDA

**Muebles
Payeras**

*El seu establiment "expert" a Santa Margalida
Tot un expert en mobles i electrodomèstics*

MOBLES TOTS ELS ESTILS
MOBLES A MIDA
MOBLES CUINA
CORTINATGES - TAPISSERIA
CATIFES - IL·LUMINACIÓ

Plaça de la Vila, 15
Telèfon 52 30 79 - Fax. 52 30 34
SANTA MARGALIDA (Mallorca)

Via Suissa, 60 (front de la benzinera)
Telèfon 85 10 97
CA'N PICAFORT (Mallorca)

Discapacitats

Sr. director: li pregaria la publicació d'aquest conjunt de paraules:

-PERQUÈ JO?

-No em demanis a mi, perquè jo?

Crec que som una persona que, segurament, la vida no m'ha regalat res.

He hagut de treballar molt dur per aconseguir tot el que tinc, TOT!

Però encara em conform, encara veig gent que no ha tingut tanta sort com jo.

Segurament t'has oblidat que a Santa Margalida existeixen.

Tal volta no el veuràs a classes de ball de bot o de ball de saló, ni jugarà al futbol, no voldrà anar o no anirà al Grup d'Escoltisme "Turó del Drac"... de major, tampoc no el veuràs donant classes a la Universitat ni de director d'un banc. Exactament igual que la majoria de vosaltres!

El veus venir pel carrer i arracones la teva mirada. T'incomoda que es pugui aturar i es posi a xerrar amb tu.

Però, si el coneguessis sabries que és igual que la majoria de gent.

Hi ha obstacles que la nostra indiferència ha creat al voltant de persones que fan un esforç extraordinari per viure com els demés. Són persones que no desitgen tracte de favor. Que l'única cosa que volen és que no afegiguem a la seva vida més dificultats de les que ja tenen.

Hi ha molta gent que passa tota la seva vida intentant supe-

rar els entrebancs que els imposa el món i no ho poden superar.

És un món molt difícil de viure: si no hi veus, si no hi sents; no és fàcil viure amb una discapacitat. Moltíssima gent pensa que la vida no li ha regalat res, però no s'ha temut que els seus ulls, les seves orelles, el seu cervell, les seves cames... han estat en funcionament cada segon.

Ningú no sap qui planteja el nostre futur o decideix el nostre destí. Tu mai no pots saber el que et pot oferir cada moment. La vida canvia.

Una persona amb discapacitats riu, plora, somia, imagina; té els mateixos sentiments que tu. És veritat que la seva situació els imposa certes limitacions.

Viu cada moment com se t'ofereix. Agafa't-ho així com ve. Encaixa el cop i mai no et rendeixis. Però quantes vegades t'has aturat a pensar si tu o algun dels teus amics seríeu capaços de fer-ho? No et preguntis, davant un discapacitat el que no puguis preguntar davant una altra persona.

"Per una Santa Margalida sense límits"

Una Margalidana

P.S.

M'agradaria que publicassi aquestes frases:

-*"La vertadera integració comença pel respecte a les diferències"*

-*"Un home sense informació és un home sense opinió"*

-*"Només hi ha dues herències que podem deixar als nostres fills: Una, les seves arrels i l'altra, un parell d'ales"*

-*"L'ajuda té una sola direcció, la col.laboració va en dos sentits"*

-*"Els sords poden fer qualsevol cosa, com els oients, Excepte sentir-hi"*

-*"Posar una pròtesi auditiva a un sord profund és com posar ulleres graduades a un cec total"*

-*"No hi ha que confondre la intel.ligència amb la veu i l'audició"*

-*"Impedir el desenvolupament de la llengua natural de la persona sorda, és negar-li el dret a ser ella mateixa"*

-*Subjectar les mans a una persona sorda és com subjectar la llengua a una persona oient"*

-*"L'Intèrpret de la llengua dels signes és el pont mitjançant el que la persona sorda es fa sentir"*

-*"Si tu hi sents construeixes una llengua per esser sentida, si no hi sents la construeixes per esser vista"*

-*"Els signes no maten les paraules, sinó que són la terra sobre la que floreixen"*

-*"El domini de la veu, en la persona sorda, és una habilitat, no un objectiu primordial d'educació"*

-*"No és fàcil viure amb una discapacitat, no ho facis més difícil"*■

Nota de la Redacció: En contra del que tenim per norma, hem publicat aquesta carta sense conèixer la identitat del remitent, atès al seu contingut i el tema de que tracta.

PSM

CÒPIA de l'escrit que l'Agrupació del PSM-NM, han endreçat al batle de Santa Margalida

RAFEL ESTEL-RICH RIBOT, amb DNI. 1822364, am adreça al C. Miquel Ordines 21, en representació de l'AGUPACIÓ DE LA VILA, CA'N PICAFORT I SON SERRA DEL PARTIT SOCIALISTA DE MALLORCA NACIONALISTES DE MALLORCA, PSM - NM, a vos em dirigeixo per expresar- vos el següent:

Fer-li saber, que després d'haver observat els problemes que planteja per a la circulació viària la manca de senyalització de diferents indrets del nostre terme, cosa que constitueix un perill d'accidents per als vianants i automòbils, ja que alguns d'aquests punts

se situen a carrers importants o amb molta circulació.

Per exemple, en el cas de La Vila, el creuer del carrers Santa Catalina Thomàs i Maria, i d'altres carrers de la Creueta (Independència, Ametlers o Migjorn).

A Foravila, convé tenir en compte els creuers de camins de Son Fullós, sobretot aquells que donen a la carrerassa de Son Fullós a sa Teulada, com el camí des Boscarró, les carrerasses de Cambrillo, sa Talaia, a més d'altres recentment asfaltats, que no tenen cap casta de senyalització. En el cas concret de la carrerassa de Son Fullós a sa Teulada, aquesta agrupació creu convenient que aquesta hauria d'esser una via de circulació preferent.

A Ca'n Picafort, també només com a exemple, volem esmentar la manca de senyalització als carrers paral·lels a la carretera Artá-Alcúdia, encara que, sabent que no és competència de l'Ajuntament no

estaria de més que es demanés que fos adequadament senyalitzada a la Conselleria pertinent.

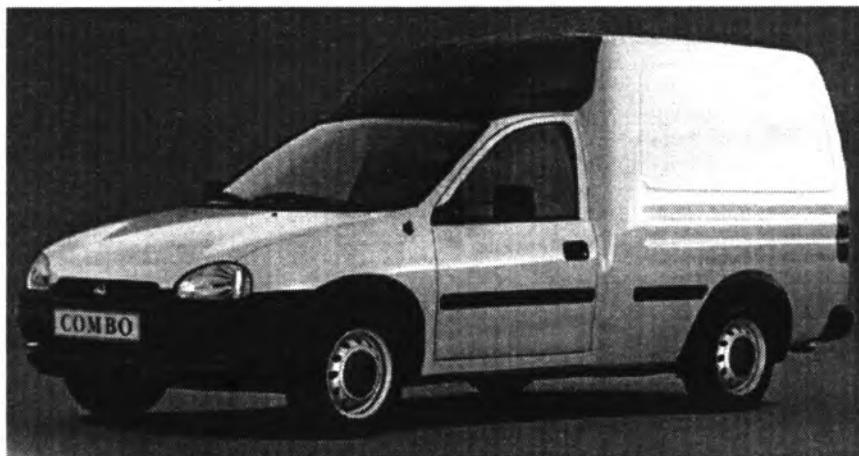
Per tant, li sol·licitam que es dugui a terme a una correcta senyalització d'aquests indrets, com també que, en el cas que quan s'hagui d'emprar una llengua als senyals, aquesta sigui la pròpia de les Illes Balears (no com la nova senyalització vial de davant la Casa de La Vila, feta en un perfecte castellà).

No voldriem deixar passar aquesta ocasió sense demanar-li que substituesqui la senyalització en castellà, igualment que molts de noms de carrers de Ca'n Picafort com per exemple la "Calle Pizarro" per una senyalització en la nostra llengua.

Sol·licitant que se'ns remeti la resposta per escrit a les nostres peticions que esperam siguin ateses,

Santa Margalida, a 12 de Febrer de 1.997.■

OPEL

OPEL COMBO, FURGONETA ACRISTALLADA O MIXTA

motor la vila, s.l.

SERVICI OFICIAL

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 39 04 - 07450 SANTA MARGALIDA

Els plàstics

SI dones un cop d'ull al teu voltant, a qualsevol habitació de ca teva, al carrer, a l'escola, a la feina; veuràs per tots els racons objectes fets de plàstic. Els plàstics poden ésser tous i flexibles, durs i trencadissos, durs i resistents, transparents, líquid o teixit com si fos roba. Però tots tenen unes característiques comunes: estan fets de molècules orgàniques gegants formades per àtoms de carboni. Són materials que quan els encalentim podem donar-los formes i una vegada freds mantenen la forma; es produeixen per transformació o bé per síntesi directa a partir de productes extrets del petroli, del gas natural o del carbó.

En química existeixen tres processos diferents per obtenir plàstics que resulten productes amb propietats molt diferents (polimerització, policondensació, poliaddició). Els plàstics tenen la seva història, comença amb l'ús en el segle passat dels plàstics naturals (cel.lulosa, banyes, resines vegetals, cautxú...).

Més envant, cap a l'any 1839 amb productes químics es modificà el cautxú, fent-lo més consistent i elàstic, donant pas a l'ebonita.

En els anys 1868-69 es tracta químicament la cel.lulosa, produint un plàstic transparent i flexible anomenat cel.luloide, però

va resultar molt inflamable. Més envant es va obtenir l'acetat de cel.lulosa, ja no tan inflamable, es fabricaren pintes, obridors de cartes, dents postisses, bolles de billar, pel·lícules de cinema...

Ja l'any 1908, Leo Bakeland va inventar la baquelita, el primer plàstic totalment artificial, de fabricació humana. Actualment ja es coneixen més de vint famílies de plàstics i més de cinc mil marques comercials, la majoria dels quals es fan a partir de productes químics derivats del petroli.

Hi ha més classes de plàstics segons les propietats:

Els termoplastics: que no es poden reciclar, sols es poden encalentir una vegada, llavors ja no agafen la forma. Aquets s'utilitzen pels mànecs d'olles, pastilles de frens, mànecs de planxes, botons, peces aïllants de l'electricitat...

Els elastomers: són molt elàstics, s'anomenen poliuretà reticulat (Pur), són utilitzats per a les carcasses de televisors, ordinadors, rodes de patins, matalassos, soles de sabates... la seva combustió produeix un fum negre, molt espès i asfixiant.

En darrer lloc els més abundants: Els termoplàstics: encalentint-los es poden donar formes molt variades. Són d'aquesta clas-

se el polietilè (PEAD) que s'utilitza per a caixons de botelles, bosses de plàstic, recobriment de cables, botelles, productes de neteja, tuberies.

El poliestirè (PS, EPS) envases, pots de yogurt, espumes, suro blanc.

El polièster (PET), utilitzat per a botelles, com aïllant de sacs de dormir...

Tots els plàstics són molt difícils de reciclar, no són biodegradables, provoquen un impacte visual important i la seva combustió desprèn dioxines que, un pic a l'atmosfera, aquestes substàncies contribueixen a la contaminació de l'aire, ajudant a produir la pluja àcida.

El policlorur de vinil (PVC): tan conegut i problemàtic, és utilitzat per a la fabricació dels discs musicals, teles per al cultiu, botelles d'aigua... aquest plàstic ha resultat ésser un autèntic verí mediambiental. El PVC desprèn en la seva utilització àcid clorhídric, que és un àcid molt contaminant en certes dòsis, per això hi ha botelles d'aigua que aconsellen que no es tornin a omplir altra vegada.

Essent un material tan contaminant resulta difícil comprendre com a Espanya encara s'utilitza PVC per envassar aigua i aliments, quan ja existeixen prohibicions en la majoria de països europeus. I el Govern que espera per donar la passa? Interessos... interessos...▶

Martí Torres Massanet

Es Pou d'Hero (II)

(1910-1920)

d'emprar per altres usos no podien anar a la "cisterna"

CONTINUANT i seguint el fil del Pou d'Hero, puc afegir i escriure qualque cosa sobre la importància que tenia a començament de segle per el bon servici que feia a la Vila i als seus pagesos: Per saber els bons servicis i la importància que tenia el Pou, hi ha que saber que en aquells dies encara hi havia molt poques "cisternes" i pous, les teulades no tenien canals per recollir l'aigua de pluja i les teules deixaven degotar i ratjar l'aigua en terra, a dins les carenes, que eren una espècie de cunetes empedrades, a cada costat dels carrers, -estaven molt ben fetes i ja en queden poques- recollien l'aigua de pluja de damunt les teulades i dins els carrers, amb el trespol d'esquerda i grava. Quan rajava l'aigua de les teulades dins les carenes, que ja duïen aigua de més amunt, produïen uns bons esquitxos que donaven humit a les parets i, sobretot, podrien els baixos de les portes, encara que fossin de llenya tan granada com era l'alzina.

Tot això ens pot donar a entendre que l'aigua a la Vila escassejava, i per beure i aguiar, la gent anava a demanar un gerri-có d'aigua allà on tenien "cisterna", i pagaven dient: "Per l'amor de Déu sia" i la resposta era: "Tot sia per Déu" i ningú no negava l'aigua, perquè deien, amb molt d'encert, que l'aigua era maina, o sia benedicció i regal del cel. Per a l'aigua que havien

del veïnat que amb un vol l'haurien buidada i tota la part de sa Creveta anava al Pou d'Hero i tota la part d'abaix del poble anava a s'Abeurador. Altres, amb una carretella, una espècie de bocoi petit, d'un parell de cents litres de cabuda sobre el carro i un embut on hi cabia un poal gran d'aigua i l'omplien amb la llauna amb que la treien del pou i no li donaven raó a buidar-se dins la carretella. Quan eren a casa seva, posaven un grifó a la carretella, o només un canó de canya i la buidaven dins un ribell gran o dins la caldera i la duïen a buidar i així ho feien un dia i un altre per la nova carretera que els acursava passes.

Davant aquest panorama, no es pot discutir el bon servici que el Pou d'Hero feia a la Vila i

als vileros que el tenien tan prop. També n'hi havia d'altres que s'aprofitaven del Pou d'Hero, eren els foravilers que tenien l'era pels voltants. El Pla de Son Rebassa i tot l'entorn de la Vila a l'estiu estava plè d'eres a les que, en acabar de segar, amb la faus a la mà, hi portaven les garbes, ben lligades amb vencisos, per batre en aquelles eres, fetes damunt la terra, ben netes de mates i rostoll que no podien passar sense aigua, tant per fer-les com per conservar-les; i cada dia, o un dia per l'altre, en haver retirat l'ensacada i treta la palla, l'havien de regar un poc per conservar el bon estat del trespol sobre el que es ventava la palla i s'ensacava el gra. Tots els batredors d'aquell entorn es servien del Pou d'Hero per treure-hi l'aigua per regar l'era, i això es feia a l'horabaixa, ben cansats de la feina de tot el dia, carregaven una carretella i anaven a cercar aigua al pou que els

La Vila abans de 1925

queia tan aprop. Podeu pensar que del primer poal d'aigua que treien en bevien un bon glop, abans de buidar-lo dins l'embut de la carretella.

Qui sap i pot dir les gloses de bona llei que es degueren fer i quantes fisques amistoses es degueren tirar l'uns als altres, aquells batredors amb el carro aturat a la mota del pou, mentre omplien la carretella? En aquell temps, tothom, més o manco, sabia fer una glosa mostrant el seu enginy i bon humor fent la feina de foravila. Pensau quin bon servici devia fer el pou als conradors i com era una ajuda per enllestir les seves feines.

No ho puc justificar, però sempre i moltes vegades he sentit a dir tres coses del Pou d'Hero: primer que tenia una

aigua molt bona per beure, la segona que era molt fondo i si no ho pareix és degut a la molta brutor que hi han tirat i tercera que era molt fort, o sia mal d'eixugar. Pel que fa a la primera qualitat, no record haver-la tastat mai, però crec que sí que era molt bona per beure. Pel que fa a la segona, està ben a la vista que hi han tirat moltes pedres i la tercera, supòs també que era fort, tenit en compte que en aquells temps solia ploure més que no ara i li bastava l'aigua de greixina, pel que en podien treure amb poal i gerres, a força de corrioles i braços que no lis podien posar un motor.

En aquell temps gerres, poals, llaunes, corrioles, carretelles i embuts, poques cisternes i amb això s'arreglaven, reien i se sentien contents i alegres. Avui tuberies soterrades davall els ca-

rrers, aixetes per cuines i corrals i banyeres amb abús d'aigua i encara no estam satisfets. Llavors un pic a l'any a la mar, d'estiu, i es rentaven els peus i les cames fins als genolls, avui: cada dia a l'arena a banyar-se i amb tot això la gent no riu ni sent una alegria proporcionada. Llavors faus, garbes, forques i carretons de batre per esclafar les espigues, ara "cosechadores", que porten aire condicionat i aigua gelada que "amb un sant i amèn" han segat, batut i ensacat el gra de l'anyada.

"Que Déu mos do la maina", deien els vells agraïts al recollir l'anyada, els joves d'ara fan el munt i callen com si els mancàs el coneixement. És ben ver que els temps canvien. ▀

Mn. Antoni Rubí (E.P.D.)

Imatges d'un temps

ALGUNS encara recordaran aquesta imatge del "Marisco" de Can Picafort, quan encara els alemanys no ens visitaven, ni els hotels omplien la contrada.

La veritat és que, empesos per la nostàlgia, a vegades enyoram a aquella pau.

(Foto cedida per Joan Garau Estelrich)

Restaurant
ARCO IRIS

Regina i Pep Toni

MENJAR TÍPIC MALLORQUÍ

SOPARS DE GERMANOR

ARROS BRUT, PORCELLA,

CARAGOLS, CONILL TORRAT,...

Ctra. Muro-Ca'n Picafort, Km. 8'100 Tel. 53 70 27

VIDRES
CA'N PICAFORT

BISELATS **MIRALLS**
ENVARILADES **GRAVATS**
EMPLOMADES **TALLATS**
CRISTALL CAMARA **CRISTALL SEURETAT**

Tel. 85 25 39

Ctra. Artà-Alcúdia, 6 - Ca'n Picafort

PINSAMA S.L.

*PINTURES EN GENERAL
*GOTELET
*PICAT
*REVESTIMENTS
(Interiors Façanes)
*DECORACIÓ D'INTERIORS
*LACATS
*VERNISSATS EN GENERAL

C/. Indústria, 2
Tel. 52 30 52 - Tel. Part. 52 37 86
SANTA MARGAIDA

Dra. Magdalena Bennasar Mojer
TOCOLOGIA - GINECOLOGIA

CLINICA PLANAS, S.A.
C/. Menorca, 3
Tels. 73 03 45/46 - 73 88 43/44
07011 PALMA DE MALLORCA

C/. Fadrins, 28 - 1.º
Tel. 86 20 92
07420 SA POBLA

Bar

Ca's Sigaló

Miquel Ordinas, 4 - tel. 52 34 33
Santa Margalida

PANADERIA - BOLLERIA

FORN
CA'N PERICO

GERARDO RODRIGUEZ CACENAVE

C/. SATURN, 5 - Tel. 52 35 16 - STA MARGALIDA

DISTRIBUCIÓ PAPERERIA
MATERIAL ESCOLAR I D'ESCRITORI
REGAL INFORMAL
ARTICLES DE NADAL I CARNAVAL

ALMACENES
Galmés, s.a.

C/. Miquel Ordinas, s/n.
Tel. 52 31 33 - Fax 52 36 18
SANTA MARGALIDA

Els negrins del carrer dels Negrins

A la Vila existeix, o hauríem de dir que hi existia fins fa poc, una tradició ben especial, la “dels Negrins”, una gent que estava i que donava nom al “carrer de Negrins”.

D'aqueixa tradició n'existien diverses versions, que semblen tenir totes el seu origen en la mateixa. La més genuïna possiblement seria la que va recollir el Vicari Ramis al Cel sia i que en J.F. March va publicar a la seva Història de Santa Margalida, segons la qual els “negrins” eren un parell curt de famílies de moros, o de gent que en descendia, que estaven al carrer Cladera, que hauria estat el primer “carrer dels Negrins”. Els “negrins”, deien, no se mesclaven amb els vileros i no estaven gaire ben vists, i per mor d'això els varen fer fugir del carrer en què habitaven i establir-se a un altre, que aleshores estava a les foranes del poble, l'actual carrer de la Lluna, que també va prendre el nom “de Negrins”.

D'aquesta versió n'he sentides un parell de variants que, de vegades, només hi tenen una semblança llunyana; per exemple, una dona vella em va contar que el “carrer de Negrins” és més vell de la Vila, perquè en temps des moros es moros ja hi estaven”.

Aquesta tradició va despertar la curiositat dels erudits vileros

i n'hi va haver un, el vicari Ramis, que li va cercar una explicació, al meu parer

errada. Segons m'han comptat - i si el que ho m'ha contat a mi s'erra també em fa errar a mi - el vicari Ramis deia que els “negrins”, enlloc de descendents de musulmans, com deia la tradició, ho eren de cristians que ja habitaven aquí en temps dels moros i que per mor d'això la paraula correcta per anomenar-los no hauria d'esser “negrí”, sinó “moregrí”. Que jo sàpiga, aquesta opinió del vicari Ramis, que tanta d'intuïció tenia per altres coses - i a qui també s'ha

— El carrer anomenat “dels Negrins” era el que avui s'en diu “de la Lluna” —

d'agrair que destriàs la tradició de la seva pròpia interpretació-, no té cap casta de fonament i, a parer meu, respon només a l'endarrer de cristianitzar una tradició que, pentura, era massa “mora” per a un capellà del seu temps.

Fins ací la tradició, que, a diferència de moltes d'altres, sembla fruit d'un suport ferm en les dades històriques.

Primer de tot: el “carrer dels negrins” apareix ja esmentat a l'inici del segle XVI i, com es pot apreciar al mapa de Santa Margalida del segle XVII, el carrer d'aquest nom era el d'en

Cladera, cosa que coincideix amb la tradició. Les característiques del carrer al segle XVII, conegudes gràcies al mapa de Santa Margalida d'aqueixa època, també semblen donar fonament a la tradició en la descripció dels “negrins” com un grup d'una o dues famílies. El carrer Cladera és un carrer curt, que aleshores només tenia cases a una banda, i on bona part de les cases que hi donaven tenien el seu enfront a un altre carrer. D'altra banda, es desconeix quan aquesta denominació (“dels negrins” o “de negrins”) passà a ser emprada per referir-se al carrer de la Lluna, conegut encara ara, sobretot per la gent de més edat, com a “carrer de negrins”. Tanmateix, a darreries del segle XVIII aqueix canvi ja s'havia produït perquè, a la dècada del 1780 el carrer anomenat com a “dels Negrins” era fora cap casta de dubte l'actual carrer de la Lluna.

Segon: segons el Diccionari Alcover-Moll, el terme “negrí” o “negrina” fa referència a qualque cosa - a gent, en aquest cas - “molt fosc de color, gairebé negre”, i ho exemplifica amb un fragment de la famosa novel·la “Tirant lo Blanch”, en què es fa esment a un personatge que “era tot negre, car era senyor dels negrins d'Ethiopia”. És a dir, que el terme “negrí” era emprat, i això ja en els segles XV i XVI, per parlar de gent de pell molt obscura. En poques paraules: el color de pell que, tradicionalment i tòpicament, s'ha dit que tenen els “moros” -

❧ i vull fer esment que empr aquest terme perquè és l'usat tradicionalment a Mallorca per anomenar els musulmans del nord d'Àfrica-.

Vat ací com la tradició margalidana dels "negrins" sembla comptar amb el suport de la història, però difícilment podrem arribar a saber mai què té o què tenia de veritat i què hi

havia afegit la imaginació dels margalidans i margalidanes; si els negrins eren o no descendents de musulmans que habitaven a la vila, si és ver que hi estaven separats dels altres, o si tenien o no la pell "negrina". Tot i això, el fet que descrigui com gent de la Vila va ésser segregada per la resta del poble, i que, en certa manera, culpabilitzi als "negrins" de la seva prò-

pia discriminació-com si es tractàs d'una espècie de justificació-, li atorga una indubtable fesomia de veritat, sobretot en temps com els nostres en què, desgraciadament, la discriminació i el refús social de determinades "minories", sia per la causa que sia és una cosa massa habitual.■

Antoni Mas

Talment com sona

Sebadoh

DESPRÉS que fos expulsat dels Dinosaur Jr. a causa de les freqüents baralles amb J. Mascis, Lou Barlow va tornar amb els seus amics de l'adolescència, Eric Gaffey i Jay Lowenstein, amb els que va iniciar-se dins els plaers del renou a Northampton, Massachusets. Així va recupear la total llibertat creativa, la qual l'ha caracteritzat dins la seva trajectòria amb els Sebadoh, ara com a cantant i guitarrista. Així, durant l'any 1992 apareixen singles abundants i minielepés com "Rockin The forest" o "Sebadoh Vs. Helmet"; entre el despropòsit i la paranoia hi trobam temes tan emblemàtics com "Gimmie Indie Rock", en el primer, i "Brand New Love" en el segon.

El Bubble & Scrape, elepé publicat l'any 1993, sorgeix d'una manera molt curiosa: la seva noia, cansada de la forma infantil i neuròtica que té Barlow a l'hora de tractar-la, el deixa i

ell, tot fet pols, decideix compondre uns temes amb la idea de recuperarla. Aquestes cançons formaran part del Bubble & Scrape i ella tornarà amb ell.

D'aquest elepé no es pot passar per alt la cançó "Soul And Fire".

El següent treball titulat "Bakesale", encara és molt millor (per a mi és el millor). Amb la companyia de Bob Fay, nou bateria del grup, podem trobar temes tan aconseguits com "Licence To Confuse", que defineix les seves intencions, o l'autorretrat "Skull", on hi trobam l'autor de cançons contemporani que més ha profunditzat en un

revelador viatge a l'interior de l'inconscient.

El seu últim treball, fins ara, es titula "Harmacy", un elepé que no ens aporta res de nou però del que podem esbrinar com són els Sebadoh en la seva més pura essència.■

"Just gimmie indie rock"

Pep Ramon Tauler

**AJUNTAMENT DE
SANTA
MARGALIDA**

TELÈFONS D'INTERES

AJUNTAMENT DE SANTA MARGALIDA	52-30-30 // 52-30-50 // 52-31-08
FAX AJUNTAMENT STA. MARGALIDA	52-37-77
FAX CA'N PICAFORT	85-18-36
CENTRE AMBULATORI S. MARGALIDA	52-39-42
C. PICAFORT	85-10-75
AMBULÀNCIA.....	52-30-30 52-30-50
JUTJAT.....	52-38-95
BIBLIOTECA SANTA MARGALIDA.....	52-38-95
POLICIA LOCAL SANTA MARGALIDA	52-30-30
C. PICAFORT	85-03-10
CASA DE CULTURA.....	52-38-95
LLAR DELS PADRINS.....	52-39-42
GUARDIA CIVIL STA. MARGALIDA....	52-30-22
CA'N PICAFORT	85-04-18
FARMACIA MARIA R. PUJADAS.....	52-34-89
SEBASTIÀ BUADES	85-09-86
MAGDALENA JUAN	85-04-00
PARRÒQUIA SANTA MARGALIDA.....	52-31-19
CA'N PICAFORT	85-01-15
COL·LEGI ELEONOR BOSCH.....	52-34-31
GRADUADA	52-32-94
VORA MAR	85-08-06
CORREUS SANTA MARGALIDA.....	52-32-17
CA'N PICAFORT	85-11-36
"LIMPIEZAS URBANAS DE MALLORCA" 5	2-30-07
MONGES AGUSTINES S. MARGALIDA	52-31-15
MONGES AGUSTINES C. PICAFORT	85-03-45
FUNERÀRIA.....	52-32-81
GESA AVERIES (Sector Inca).....	88-00-77

ASSESSORIA EMPRESARIAL i DE GESTIÓ OLIVER, S.L.

Plaça de la Vila, 36 - 07450 SANTA MARGALIDA
Tel. 52 34 08 - 52 38 04 - Fax 52 38 04

ASSESSORIA FISCAL - COMPTABLE - SERVEIS INTEGRALS A EMPRESES ·
DECLARACIONS DE RENDA, PATRIMONI I SOCIETATS - COMPTABILITATS
ASSEGURANCES - GESTIONS I TRAMITACIONS EN GENERAL

Modalitats Contractuals (i III)

3. Contractes a temps parcial

a) Contracte a temps parcial (comú).

UN treballador s'entén contractat a temps parcial quan presta els seus serveis durant un determinat nombre d'hores al dia, a la setmana, al mes o a l'any, inferior al considerat com habitual en l'activitat de què es tracti. Podrà concertar-se per temps indefinit. També per duració determinada, en el supòsit en el que, legalment, es permet utilitzar aquesta modalitat, quasi en tots els mencionats menys en el contracte d'aprenentatge. Ara bé, es considera celebrat per temps indefinit quan sigui per realitzar treballs fixes i periòdics dins el volum normal de l'activitat de l'empresa (els que anomenam fixes discontinus).

Si no s'observa la forma escrita, el contracte es presumirà celebrat per temps indefinit i a jornada completa. En la relació laboral, els treballadors a temps parcial tendran els mateixos drets que els treballadors a temps complet, llevat de les peculiaritats que siguin reconegudes per llei o conveni col·lectiu. En quant a la protecció de la seguretat social dels treballadors a temps parcial, hi ha que tenir en compte en primer lloc que la base de cotització estarà constituïda per les retribucions efectivament percebudes en funció de les hores treballades. En segon lloc hi ha que dir que els treballadors que facim menys de dotze hores de

feina a la setmana o 48 al mes, els drets de protecció social sols inclouran les contingències d'accidents de treball i malaltia professional, assistència sanitària per contingències comuns, la prestació econòmica corresponent als períodes de descans per maternitat i fons de garantia salarial.

b) Contracte de relleu i semijubilació de treballadors.

S'entén com un contracte a temps parcial el celebrat per el treballador que pacti amb l'empresa una reducció de la jornada de treball i del salari del 50% quan reuneixi les condicions generals exigides per tenir dret a la pensió de jubilació de la seguretat social, amb l'excepció de l'edat que haurà de ser inferior a tres anys a l'exigida (a partir dels 62). L'empresa concertarà simultàniament un contracte de treball amb un altre treballador en situació de desocupació, amb el qual cobrirà, com a mínim, la jornada de treball que deixa lliure el treballador "semijubilat" i durant el temps que resta pel compliment dels 65 anys. Aquest contracte de treball pel que se substitueix la jornada deixada vacant pel treballador que redueix la seva jornada es denomina contracte de relleu.

4. Contracte de treball a domicili

És definit com aquell en que la prestació de l'activitat laboral es realitza en el domicili del treballador o en el lloc lliurement elegit

per aquest i sense vigilància de l'empresari. El contracte ha de formalitzar-se per escrit amb el visat de l'oficina d'ocupació corresponent. El salari del treballador serà com a mínim igual al d'un treballador de categoria professional equivalent en el sector econòmic de que es tracti. Tot empresari que ocupi a treballadors a domicili haurà de posar a la seva disposició un document de control de l'activitat laboral que realitzin.

5. Contracte de treball de grup

Poden celebrar-se contractes de treball amb grups considerats en la seva totalitat. En tal cas l'empresari no tindrà, front a cadascun dels seus membres, els drets i deures que l'hi pertoquen. El cap de grup ostenta la representació dels qui l'integren.

6. Relacions laborals de caràcter especial

Determinats col·lectius de treballadors han de ser contractats amb una certa normativa de caràcter especial que exceptua l'aplicació de l'E.T. i segueixen els seus reglaments específics: esportistes professionals, minusvàlids que treballen en centres especials, personal d'alta direcció, personal al servei de la llar familiar, artistes d'espectacles públics...

Després d'aquesta petita anàlisi de les modalitats contractuals, vull exposar les conseqüències,

considerades negatives, per alguns sectors de la doctrina deguda a aquesta flexibilitat laboral.

a) Les facilitats donades als empresaris per acomiadar, contractar temporalment, etc. tenen un efecte desestabilitzador en l'economia d'un país; de la mateixa manera que en moments d'expansió econòmica la flexibilitat pot afavorir una major contractació, en situacions recessives, l'empresari pot desfer-se de la plantilla molt més fàcilment, és a dir, la contractació temporal agreuja els cicles econòmics en lloc d'estabilitzar-los.

b) La temporalitat laboral entra en contradiccions amb les polítiques de formació continua i romp la perspectiva de carrera professional. Pel treballador, la inseguretat en què fa la feina i per a

l'empresa no té sentit invertir en formació de treballadors que no tendran en el futur, tot junt crea un clima de desmotivació, factor aquest, decisiu en la competitivitat moderna.

c) La temporalitat, en quant s'associa amb un abaratament dels costos laborals i amb la desmotivació professional i laboral, té efectes negatius per a les empreses de cara a la inversió i la renovació tecnològica.

d) La temporalitat té un impacte negatiu també en la qualitat de producció i dels serveis i, per tant, en la competitivitat empresarial.

Per acabar l'exposició, convidem els presents a reflexionar sobre aquesta adaptabilitat i flexibilitat que suposa, en principi, com a

bona reforma, a qui beneficia realment, als treballadors o als empresaris. (És més necessària una exposició més extensa per poder contestar raonablement).

Nota: Cal tenir en compte, que aquest escrit, el que intentava era aclarir els diferents tipus de contractes establerts a la reforma del 1994, però és aquesta una matèria "moguda". Haureu sentit i llegit darrerament pels mitjans de comunicació que patronal i sindicats han acordat una nova reforma del mercat laboral, cal donç esperar a l'aprovació del govern, on creu que la reforma és positiva i vol accelerar l'entrada en vigor de l'acord, que ens fa pensar que es tramitarà per Decret-Llei. Esperau donç, el nou decret, i llavors comentarem les diferències introduïdes respecte a la llei 11/1994 ara com ara vigent.■

Joana Aina Fuster

“S’ALQUERIA”

BATETJOS - NOCES - COMUNIONS - BANQUETS

Ctra. Santa Margalida a Ca'n Picafort, Km. 2,5

Tel. 52 37 11 - SANTA MARGALIDA

56 10 56 (Es Celler - Petra) - 56 00 73 (Es Cruce - Vilafranca)

*Crisants, Baguettes,
Xocolata amb Xurros
Menú Diari*

C/. Eng. Felicià Fuster, 15
Tel. 85 60 19
STA. MARGALIDA

S U P E R S'ABEURADOR

**POLLASTRE A L'AST
HAMBURGUESES
PINXOS
BISTECS REBOSSATS**

**SERVICI A DOMICILI
ENCÀRRECS AL TF.:**

85 60 04

Plaça S'Abeurador
SANTA MARGALIDA

GA **Gaya**
Gestoría Administrativa

Via Francia, 6 - Tels. 85 04 31 - 85 13 47
Fax 85 03 44 - 07458 Ca'n Picafort

C/. Lluna, 23
Tel. 52 35 82
07450 Sta. Margalida

**Magatzem
distribuidor a
Balears**

**Conserves de Peix, Vegetal
i Peix Salat**

Especialitats:
Anxoves del Cantàbric "El Velero" i "Rezumar"
C/. Joan Muntaner Bujosa, 29 C
Tel/Fax 73 38 44 Ciutat de

Paraules senzilles

“VENEDOR d’Amor” un poema, una cançoneta, un somriure i unes paraules: “aquesta cançó és per a tu”. Quan m’ho digueres jo estava absent, escoltant-la i et vaig mirar amb ulls de sorpresa durant una bona estona. Pagares molt per mi? Hauries pagat més ara que em coneixes.

Hi ha algunes joies tan fines que mai no podrem tenir perquè ja han estat comprades per una altra persona. Així, l’únic que ens resta fer és resignar-nos a veure-les lluir a altra gent, sense ni tan sols poder tocar-les. Eres conscient d’això en aquell moment? Jo sí, i per això em van sorprendre tant les teves paraules. Ara bé, potser ja estaves cansat de ser joia...

Ja gaudíem de les primeres nits de la primavera d’hivern i tu m’estrenyies ben fort dins els teus braços per no deixar-me fugir. Les mans seguien el seu joc sota la roba i la besada era cada vegada més llarga i més intensa. A poc a poc, aconseguíem anar al compàs del temps, del nostre propi temps, i jo em perdia dins els teus llavis. T’ho vaig dir una vegada: “em perdo dins els teus llavis”.

M’agradava aquella sensació de sentir-me perduda i segura al mateix temps. Explorava tots els racons i quan havia acabat tornava a començar, per veure si n’havia deixat qualcun. La

millor sorpresa era sentir que tot era diferent i que mai no trobaria el mateix.

Els teus llavis són com la màgia d’un llibre; cada vegada que el llegeixes et fa descobrir algun detall que abans no havies copsat. Tornaràs qualche dia a llegir-me el cos?

Cada vegada que ens trobàvem després d’un temps sense veure’ns, em miraves, t’acostaves molt a mi i em donaves una besada. Però, era com una espècie de ritual i vaig arribar a pensar que ho feies com una obligació i sense sentir res. Un mateix fet pot arribar a tenir molts de significats, segons sigui percebut per una persona. Els teus preciosos ulls negres, absents durant la besada i algunes paraules de falsa indiferència, deixaven a les fosques del pensament la teva mirada inicial i el contacte dels nostres cossos.

Però un dia, quan jo esperava el mateix ritual de sempre, vas substituir la besada per les següents paraules: “m’agrada molt aquest perfum”. No m’ho havies dit mai, ni tan sols n’haviem parlat cap vegada. Em vas sorprendre tant que no podia deixar de somriure ni de fer-te preguntes. Fins i tot vas saber-ne el nom.

Des d’aquell moment m’has fet estar amb la inquietud d’una intriga, diguem-ne perfumada. No sé si també el reconeixes en altres dones, ni si t’agrada tant. Diuen que un perfum canvia totalment sobre

pell diferents i voldria que només t’agradàs sobre la meua, sobre la pell del meu coll i dels meus canells.

Un perfum fa evocar imatges, sentiments, paraules... el meu em porta fins a tu.

Canviaries bruscament, d’un dia per l’altre. no podia comprendre com una persona tan meravellosa s’havia convertit en algú tan insensible i tan covard. On vas deixar la teva intel·ligència que jo tant havia apreciat?

La teva mirada lluenta s’esbucava dins la indecisió, dins la fredor de les excuses sense cap fonament. Jo havia entès el que passava pels fets, no per les teves paraules. Tots sabem que només quedava una nit, i tu la volies viure a fons. Però no hi havia cap motiu per negar-me la paraula d’aquella manera. La veritat és que, en aquell moment, jo només era una simple amiga i no hauria fet res per apartar-la de tu. ers lliure de fer el que volies i no era necessari ignorar-me intencionadament. A vegades, els homes us perden

Un moment de calma

■ pels extrems: o tot o res. Però sempre hi ha un punt mig.

Un error com aquell és difícil d'esborrar i queda gravat damunt el cor com si aquest fos ferro. Si no hi penses tot és perfecte, però cada vegada que et gires cap al teu cor per reflexionar, veus les incisions marcades i el record es fa present. Si hi passes la mà per damunt notes la irregularitat del relleu i el mal és més profund. Només el pas del temps erosiona la superfície fins a fer desaparèixer cada una de les marques.

Però ara mateix jo no vull ni necessit formar part d'un embull sense solució. No m'agraden les converses plenes de tensió i buides de sentiments. Encara que sigui molt difícil, prefereixo recordar-te així com eres abns i intentaré pensar en l'anterior imatge que tenia de tu. Si alguna vegada t'atreveixes a rompre aquesta tranquil·litat espero que sigui només per donar-me una explicació sincera i coherent.

No m'agrada el fet d'abusar de les paraules només per alli-

berar-nos de les nostres culpes. A vegades les empram tan malament que canviem el seu significat i els llevam el prestigi. Jo prefereixo les paraules sinceres i senzilles, dites espontàniament en el moment més oportú. Aquelles paraules que em desperten el cor quan les sento i que donen un sentit extraordinari als petits moments. Només d'aquesta manera podrem gaudir de la màgia de les paraules, perquè cap no té valor quan ha estat privada del sentiment que vol transmetre.■

Ramon Farriol

Lluna Blava

Un missatge

BON dia a tots:

Aquesta vegada us escric per fer-vos una pregunta que m'han fet diverses vegades els amics, una pregunta que per a mi no té resposta o, millor dit, la resposta es troba dins cada persona, dins cadascú, dins tu, dins ell, dins mi. M'agradaria molt que qualcú vingués i em digués: "Lluna, la resposta a la pregunta és..." i d'aquesta manera posàs paraules als sentiments que recorren el cos de molta gent, entre la que crec que tinc l'honor d'incloure'm.

Aquestes sensacions potser que qualcú les reconegui, són les mateixes que sent el mar cap a la platja, que sent la pluja quan cau sobre els arbres, que sent el vent cap als núvols... Uns sentiments que al mateix temps

que diuen: "Apropa't, apropa't", diuen també: "Allunya't, allunya't". Uns sentiments que provoquen temor, una temor profunda i dolorosa, una temor que sembla que ens par-li i ens digui que per molt bona que sigui una cosa, hem de sofrir; i ho feim amb gust perquè és un sentiment que ens "enganxa", entra dins nosaltres i ens fa tremolar. Uns tremolors de plaer, uns tremolors que omplen el nostre cos deixant-nos plens de glòria i de felicitat.

És un sentiment que provoca ires i passions, gelosies i somriures, plors i rialles, pau i tempesta. Un sentiment que espanta tots aquells que mai no l'han sentit, però tots els que han estat prop d'ell ho volen tornar-ho a intentar, per poder-lo agafar completament i trobar-se'n

plens la resta de la seva vida.

Suposo que a hores d'ara ja deveu saber quina pregunta em fan. Si no ho sabeu, tranquils, quan aquests sentiments toquin a la vostra porta, els reconeixeu i sabreu dir: "Això és Amor". i escriureu una carta com la meua on demanareu: "Què vol dir Amor?" Veureu que no té resposta, que és una paraula sense significat escrit; que és una paraula que s'ha de sentir per poder entendre-la. Si sabeu el que és... enhorabona! heu guanyat.■

Lluna Blava

P.S. Amor: "Inclinació o afeció viva envers una persona o cosa" No digueu això, sentiuh-lo.

“El club Dumas” es durà al cinema

PÉREZ-REVERTE, va començar la seva carrera literària amb “El húsar” i amb ell es va col·locar dins la llista dels autors que més venen en el món. Ara amb aquesta mescla de Dumas i reporter, ha fet que una novel·la com és “El club Dumas” se situï, dintre de la literatura espanyola actual, com una peça excitant, minuciosa i complexa, realitzant una mescla de novel·la clàssica, policíaca i de misteri, jocs i endevinalles, etc. Per aquest motiu, un director de cinema nordamericà, en Roman Polanski, s’ha decidit a convertir aquesta obra en un altre rodent de pel·lícula, dins la gran indústria cinematogràfica americana.

Les obres de n’Arturo Pérez-Reverte no resulten fàcils de catalogar, degut a la imaginació de l’autor, que apareix ben ressaltada en “El club Dumas”, això indueix a pensar que els seus entramats literaris són fruit d’aquesta fulgurant imaginació, que, fins i tot, pot arribar a ser obscura per al lector, per aquesta causa es durà, pròximament, de al cinema, com l’obra del mateix autor “Territorio conmanche”, interpretada per Carmelo Gómez i Imanol Arias que encara és en cartellera.

“El club Dumas” és la recerca investigadora de forma policíaca, utilitzant pàgines, papers, “burotatxos”, marques d’impre-

sió i la coneixença d’experts llibreters que, d’una forma obscura i amagada, revelen secrets desconeguts sobre aquest llibre. El seu protagonista, Lucas Corso, mercenari de la bibliofília, ha trobar la resposta a un doble encàrrec: autenticar un escrit de “Los tres mosqueteros” i desxifrar l’enigma d’un llibre extrany, cremat l’any 1667, amb el seu impressor. Per aquest motiu l’autor ha de conèixer, interpretar, documentar-se de forma clara i molt precisa, per poder escriure aquesta novel·la, utilitzant com a base altres llibres i reproduint l’ambient adequat per desenvolupar-la i documentar el lector a través d’ella. Pérez-Reverte en aquesta obra, compara llibres esbrinant el seu contingut per portar endavant el seu treball, mesclant llibres reals i de ficció, sobretot es basa en l’autèntic llibre de

“Los tres mosqueteros”, utilitzant personatges molt semblants, en alguns capítols fins i tot els copia; com és el cas de les

referències que apareixen al iniciar-se un dels capítols, a la vegada cita també llibres d’en Dumas, que ell mateix inclou en el pròleg de “Los tres mosqueteros”.

La seva obra a duit Pérez-Reverte

a consultar grans arxius com el del Sant Ofici, de llibres condemnats, es basa en bibliografies d’antics llibreters i bibliòfils, passant per les biblioteques més selectes de grans col·leccionistes, nacionals i internacionals.

Per finalitzar, el llibre “El club Dumas”, resulta molt amable, encara que té alguns punts obscurs (típic dins les novel·les amb un toc policíac), això pot fer que es convertesqui en un autèntic èxit cinematogràfic. El llibre ens ajudarà a conèixer la feina dels bibliòfils a l’hora d’autenticar documents i de realitzar estudis de llibres estranys; de la mateixa manera que en Lucas Corso ho fa a la novel·la d’Arturo Pérez Reverte, “El club Dumas”.

Irene Mas Roig

FUSTERIA

HNOS. FERRER, C.B.

Escola, 8
Tel. 52 31 52
Sta. Margalida

Portes, persianes, vidrieres i falsos terrats en fusta i PVC
Passamans, mobles a mida i fusteria en general
Mobles de cuina, bany, hogar i complements de decoració.
Projectes d'interiorisme

Fusteria mecànica
C/. Miquel Ordinas, 25

Exposició i venda de mobles
C/. Miquel Ordinas, 31-33

Tel./Fax 52 31 45 • SANTA MARGALIDA

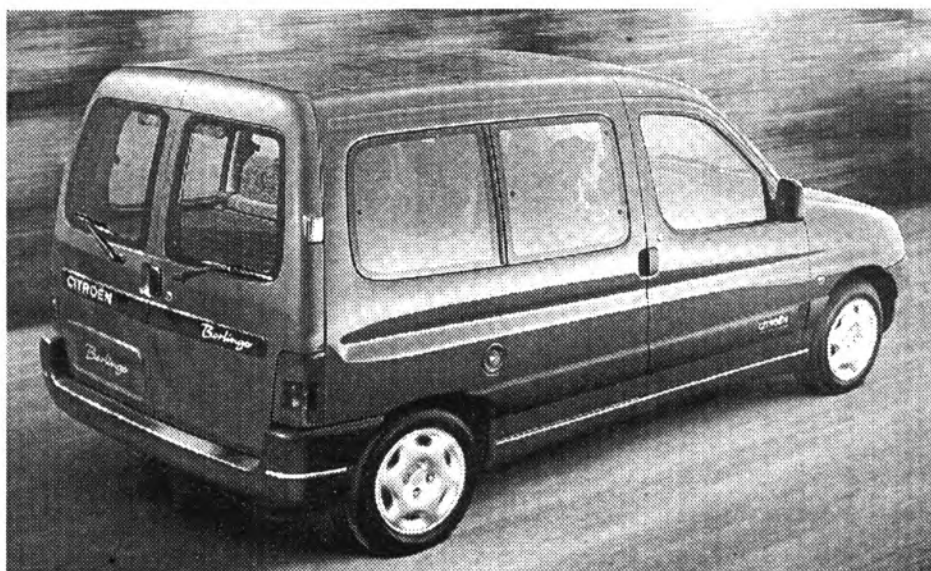

**FERERIA I FUSTERIA D'ALUMINI
CALAFAT-TAULER, S.C.**

Ctra. Ca'n Picafort, S/N. - Tel. 52 36 57 - 07450 SANTA MARGALIDA

AUTOS RIERA-QUETGLAS, C.B.

Su concesionario CITROËN y SUZUKI

CITROËN BERLINGO

Tel. Sta. Margalida 52 38 01

Tel. Ca'n Picafort 85 01 80

**LIMPIEZAS URBANAS
DE MALLORCA, S.A.**

C/. Juan Monjo March, 42
Tels. 52 30 07 - 52 35 92

SANTA MARGALIDA

AUTOS DRACH, S.A.

CTRA. PALMA, KM. 48

07500 MANACOR - TEL. 55 13 58

NOTIFICA:

Para todo lo referente a la marca FORD, pueden dirigirse a:

**"TALLERES MIGUEL SALVA" C/. Miguel Ordinas, 20
07450 Santa Margalida - Tel. 523275**

Autos Drach, S.A.

**NUEVA
FORD TOURNEO**

**Al seu servici amb totes les
nostres energies.**

Gesa
Gas y Electricidad SA